

I. ВЪВЕДЕНИЕ**ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА И НА ОТДЕЛНИТЕ ОБЩИНИ;****ОБХВАТ, ЦЕЛИ И МЕТОДИКА НА ПРОГРАМАТА..... 5****ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА 6**

- ☐ Териториално разположение 6
- ☐ Население 7

характеристики на общините -членки на регионално сдружение „за чисти родопи“ 12

- ☐ Община Кърджали..... 12
 - Административно-териториално разположение 12
 - Релеф 12
 - Климатични фактори 13
 - Води..... 14
- ☐ Община Кирково 14
 - Административно-териториално разположение 14
 - Релеф 15
 - Климатични фактори 16
 - Води..... 16
- ☐ Община Джебел 17
 - Административно-териториално разположение 17
 - Релеф 17
 - Климатични фактори 18
 - Води..... 18
- ☐ Община Момчилград 19
 - Административно-териториално разположение 19
 - Релеф 19
 - Климатични фактори 19
 - Води..... 20
- ☐ Община Крумовград 20
 - Административно-териториално разположение 20
 - Релеф 20
 - Климатични фактори 21
 - Води..... 21
- ☐ Община Ардино..... 21
 - Административно-териториално разположение 21
 - Релеф 22
 - Климатични фактори 22
 - Води..... 22
- ☐ Община Черноочене..... 23
 - Административно-териториално разположение 23
 - Релеф 23
 - Климатични фактори 23
 - Води..... 24
- ☐ Община Ивайловград 24
 - Административно-териториално разположение 24
 - Релеф 25
 - Климатични фактори 25
 - Води..... 25

ОБХВАТ, ЦЕЛИ и методика за изготвянето на регионалната програма за управление на отпадъците 2023-2028 година 26

- ☐ Обхват..... 26
- ☐ Цели 26
- ☐ Методика 27

II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗИТЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕ

НА ОТПАДЪЦИТЕ И ПРОГНОЗИ ЗА КОЛИЧЕСТВОТО И СЪСТАВА НА ОТПАДЪЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА НА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМАТА..... 30

1. Изводи от анализа за управление на битовите отпадъци.....	30
☐ Количества битови отпадъци в региона и по общини.....	31
☐ Норма на натрупване на отпадъка - образувани битови отпадъци на човек от населението	32
Основни изводи относно количеството на образуваните в региона битови отпадъци:.....	33
☐ Морфологичен състав на генерирани битови отпадъци в региона	33
Основни изводи относно състава на образуваните в региона битови отпадъци:	34
☐ Масово разпространени отпадъци от бита.....	34
☐ Изводи от анализа за управление на биоразградимите отпадъци.....	36
☐ Степен на изпълнение на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци	36
2. Изводи от анализа за управлението на строителните отпадъци	38
3. Изводи от анализа за управлението на отпадъците от ПСОВ	40

Основни изводи от анализа на съществуващата инфраструктура за управление на отпадъците в региона.....	40
☐ Инфраструктура за битови отпадъци.....	40
Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.....	40
☐ Съдове и транспортни средства за събиране на отпадъци от сгурия и пепел	41
☐ Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло	41
☐ Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки..	41
☐ Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци.....	42
Инфраструктура за разделно събиране на други отпадъци от бита	42
☐ Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.....	42
Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци	42
Регионален център за управление на отпадъците РЦУО Кърджали	42
Инсталации за оползотворяване на сметищен газ.....	44
Претоварни станции.....	45
Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци	45
Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци	45
Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители	45
Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци.....	45
☐ Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване.....	45
☐ Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ.....	46
☐ Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци	46

Основни изводи от анализа на въведените схеми за управление на отпадъците на принципа на „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”	47
---	-----------

Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците	48
--	-----------

Основни изводи от анализа на дейността на регионалното сдружение по управление на отпадъците	49
---	-----------

Основни изводи от анализа на институционалния капацитет, в т.ч. прилагане на контролните функции съгласно националното законодателство и местните нормативни актове	52
--	-----------

Основни изводи от анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	53
--	-----------

Основни изводи от анализа на приложените мерки и съществуващи практики по предотвратяване	
--	--

образуването на отпадъците	54
Основни изводи от анализа на финансовите потоци по управление на дейностите с отпадъци	54
Основни изводи от анализа на икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците	56
III. SWOT АНАЛИЗ - АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ НА ДЕЙНОСТТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ ОТ СРЕДАТА.....	58
ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	63
☐ Стратегически цели	63
☐ Оперативни цели	64
IV. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ.....	65
V. ПОДПРОГРАМИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ С ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ..	73
Подпрограма за предотвратяване на образуването на отпадъци	74
Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци	75
Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци.....	75
Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	83
Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО.....	85
Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки	87
Програма за намаляване на количествата и риска от депонираните битови отпадъци и други	87
VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	89
VII. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	126
Координация с програмни документи на областно ниво	127
VIII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РЕГИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	127
IX. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	128

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БО	Битови отпадъци
БрО	Биоразградими отпадъци
ЕГО	Едрогабаритни отпадъци
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
РЗИ	Регионална здравна инспекция
ЗООС	Закон за управление на отпадъците
ЗМДТ	Закон за местни данъци и такси
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
МРО	Масово разпространени отпадъци
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОООО	Организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки
ПО	Програми за предотвратяване
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУО	Програма за управление на отпадъците
РПУО	Регионална програма за управление на отпадъците
РДО	Рамкова директива за отпадъци
РДНО	Регионално депо за неопасни отпадъци
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда
РОП	Разширена отговорност на производителя
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците

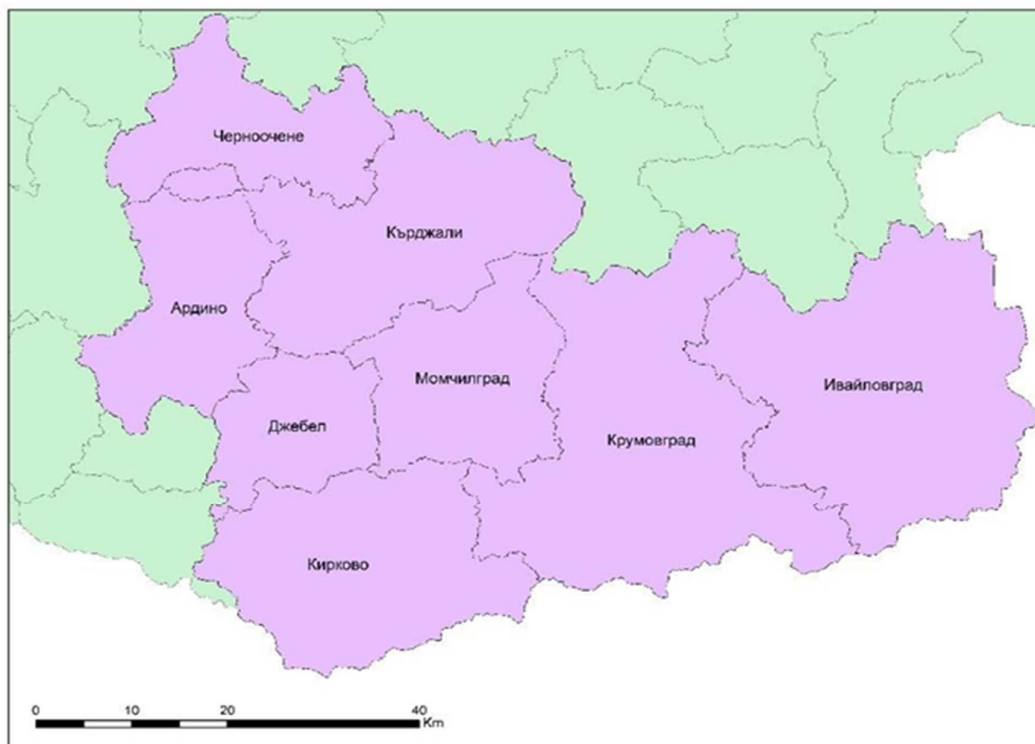
I. ВЪВЕДЕНИЕ
ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА И НА
ОТДЕЛНИТЕ ОБЩИНИ;
ОБХВАТ, ЦЕЛИ И МЕТОДИКА НА
ПРОГРАМАТА

ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

Регионално сдружение „За чисти Родопи” е сдружение с 8 общини от Източните Родопи – Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене. То има за цел опазване на околната среда и устойчиво управление на отпадъците, както и подобряване качеството на компонентите на околната среда в региона на Източни и Централни Родопи, чрез обединяване на усилията на общините членки за осигуряване на инвестиции и реализиране на стратегии, програми и проекти за изпълнение на нормативните функции и управленските отговорности;

✓ Териториално разположение

Фигура 1 Разположение в страната на общините от Регионалната система за управление на отпадъците регион Кърджали

Фигура 2 Взаимно разположение на общините от Регионалната система за управление на отпадъците регион Кърджали

Общините-членки на сдружението са всички общини от област Кърджали и община Ивайловград, която административно е в област Хасково.

✓ Население

Населението на регион Кърджали към 15.12.2022 г. наброява **184 498** души (по данни на ГРАО), а съгласно НСИ **166 255** . Съгласно данните на националното преброяване през 2021 година населението на област Кърджали е 141 177, а населението на община Ивайловград е 5161 или общо за региона населението е **146 338** души.

От общините в РСУО Кърджали с най-голям брой население по настоящ адрес е Община Кърджали – 71 320 души, а с най-малък брой жители е община Ивайловград -5654 души. Районът е специфичен с голямата си разлика между население по постоянен и настоящ адрес, предвид голям брой население, което е с двойно гражданство. Тази разлика следва да се отчете при прогнозите за генерация на отпадъка. Необходимо е да се отчете и сезонност в генерацията на отпадъка, за месеците, в които гражданите на тези общини, които с настоящ адрес извън тях, ги посещават.

Таблица 1: Население в общините в регион Кърджали за периода 2020-2021г. по данни на ГРАО към 15 декември 2022 година

Година	2022	
	По настоящ адрес	По постоянен адрес
Община Кърджали	71 320	44 123
Община Ардино	15 307	32 854
Община Джебел	10 782	32 471
Община Кирково	25 471	46282
Община Момчилград	19 115	41 945
Община Черноочене	16 393	9236
Община Крумовград	20 456	46 038
Община Ивайловград	5 654	7 589
Общо за региона	184 498	260 538

Източник: ГРАО 15 дек 2022

Таблица 2 Население в общините в регион Кърджали за периода 2020-2021г. по данни на НСИ

Година	2020			2021		
	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата
Общо за страната	6 916 548	5 043 186	1 873 362	6 838 937	5 000 496	1 838 441
Област Кърджали	160 781	64 686	96 095	161 024	64 566	96 458
Община Кърджали	71 320	44 123	27 197	71 404	44 071	27 333
Община Ардино	13 618	4 195	9 423	13 464	4 088	9 376
Община Джебел	9 696	3 358	6 338	9 751	3 391	6 360
Община Кирково	22 782	-	22 782	22 990	-	22 990
Община Момчилград	16 530	8 075	8 455	16 635	8 148	8 487
Община Черноочене	8 782	-	8782	8 668	-	8 668
Община Крумовград	18 053	4 935	13 118	18 112	4 868	13 244
Община Ивайловград	5 474	3 102	2 372	5 298	2 943	2 355
Общо за региона	166 255	67 788	98 467	166 322	67 509	98 813

Източник: НСИ

Таблица 3 Население в общините в регион Кърджали за периода 2020-2021г. по данни на ГРАО

ОБЩИНА	БРОЙ НАСЕЛЕНИ МЕСТА	НАСЕЛЕНИЕ ПО ПОСТОЯНЕН АДРЕС	НАСЕЛЕНИЕ ПО НАСТОЯЩ АДРЕС	ТЕРИТОРИЯ	СРЕДНА ГЪСТОТА НА НАСЕЛЕНИЕТО
		хил. жители	хил. жители	кв. км.	ж/кв. км
Ардино	52	32907	13588	338,85	40,10
Джебел	47	32547	9462	229,079	41,30
Ивайловград	51	7560	4659	814,14	5,72
Кирково	72	46358	23943	537,9	44,51
Крумовград	80	46086	17545	836,8	20,97
Кърджали	118	132509	73958	574,742	128,68
Момчилград	49	41957	16393	358,124	45,77
Черноочене	50	16384	8182	328,569	24,90
Общо за региона	519	356308	167730	4018,204	
Средно за региона	64,88	44538,50	20966,25	502,28	44,00

Източник: ГРАО, към 15-12-2022 година

Към 7 септември 2021 г., когато е извършено последното национално преброяване, в региона за управление на отпадъците Кърджали има 519 населени места. Те са разпределени по общини както следва: Ардино – 52, Джебел – 47, Кирково – 72, Крумовград – 80, Кърджали -118, Момчилград – 49, Черноочене – 50 и Ивайловград - 51 населени места.

От всички населени места 6 са градове. В градовете живеят 42% от населението. Населените места в област Кърджали са малки. 98% от тях са с население до 1000 души и в такива населени места живее 53% от населението на областта. Към момента на преброяването без население са 9 села от област Кърджали: Аврамово (община Ардино), Нане (община Кирково), Орешари и Сбор (община Крумовград), Звъника и Зорница (община Кърджали), Сярци и Юнаци (община Момчилград), Беснурка (община Черноочене). В община Ивайловград е най-голям броят на обезлюдените села. С население до 10 души в региона са 49 населени места.

Прогнозата за населението на област Кърджали за разглеждания период 2022-2028 година съгласно НСИ е посочена по-долу. При планирането, следва да се отчита очакван спад на населението с около 7,9 процента.

Таблица 4: Прогноза за населението на област Кърджали, съгласно НСИ

Област/година	2020 г	2025 г.	2030 г.
Кърджали	146 907	141 002	134 548
% спад		4,02%	8,41%

Определянето на прогнозните годишни количества отпадъци в настоящата програма отчита горната тенденция на намаляване на населението за периода на програмата.

✓ Икономика

Област Кърджали е богата на природни изкопаеми и е с изградени традиции в сферата на преработващата и добивната промишленост. Значителен икономически растеж бележат строителството и предприятията от текстилната, трикотажната и хранително-вкусовата промишленост. Областта има добри традиции в животновъдството и земеделието, както и суровинна база за развитието на цветната металургия, златодобива, дърводобива, преработката на нерудни изкопаеми, машиностроенето и леката промишленост.

Важно място в икономическото развитие на област Кърджали заема преработващата промишленост. В този отрасъл са направени най-много разходи за дълготрайни материални активи. Фирмите от отрасъла са специализирани в преработката на нерудни и рудни изкопаеми, производство на пластмасови изделия, продукти от бентонит, перлит и зеолит, както и изделия след металообработка.

Значимите инвестиции в региона са следните:

“Болкан Минерал енд Майнинг” ЕАД, дъщерно дружество на „Дънди Прешъс Металс“ – Канада, разработващи находището за златодобив „Хан Крум“ на Ада тепе, община Крумовград. Предприятието е за добив и преработка на златосъдържащи руди, което изгради флотационна фабрика на река Крумовица, на 3 км от гр. Крумовград.

„Теклас България” АД, специализирана за производството на каучукови водни съединения и пластмасови тръби за автомобилната индустрия. 100% от произвежданата продукция е предназначена за износ – Германия, Канада, Унгария, Чехия, Англия, Русия, Мексико, Австралия, Полша, Испания, Южна Корея, САЩ, Италия, Франция и други страни. Компанията е най-големият инвеститор и работодател на територията на област Кърджали, като след стъпването си на пазара в Кърджали през 2006 г. вече е изградила 3 завода на обща стойност 68 млн. лв.. Намерението е общият брой на работещите да достигне 2 000 души.

Значимите за региона подотрасли на преработващата промишленост са текстилната и шивашката промишленост, където е и значителна част от чуждестранните преки инвестиции. Фирмите от сектора за производство на хранителни продукти и напитки са ориентирани предимно в хлебопроизводство, сладкарство, млекопреработване и месопреработване.

Най-динамично развиващият се сектор в област Кърджали е строителството. В този сектор разходите за дълготрайни материални активи за последната година са удвоени. Най-голям брой регистрирани стопански единици са в сектор Търговия на дребно, ремонт на лични вещи и стоки за домакинството. Следващият сектор по значимост за Област Кърджали е Транспорт и съобщения. Той е сред най-прогресиращите през последните години. Добивната промишленост е представена с добива на нерудни изкопаеми и оловно-цинкова руда. Дърводобивът е много добре развит. Дървеният материал се изнася за вътрешността на страната и в чужбина, като дървесината не се преработва дълбочинно в региона. Дърводобивът е дейност, с която се занимават предимно държавните лесничейства, които на територията на Област Кърджали са шест.

По данни на НСИ, БВП в област Кърджали за 2020 г. е 1760 млн. лв., при БВП за страната 119 951 млн. лв. Размерът на БВП на човек от населението от областта за 2020 г. е 11 034 лв., при среден БВП за Република България 17 299 лв.

На територията на община Ивайловград се намират изключително ценни находища на скално-облицовъчни и инертни материали – гнайс, мрамор, туфи, варовик. С тяхното разработване и експлоатация се занимават 56 броя фирми, като кариерите са 80 броя. Земеделието също е сред основните отрасли за община Ивайловград. Преобладаващо почвите в Общината са благоприятни за отглеждане на лозя, слънчоглед, сусам, зеленчуци. Освен традиционните зеленчукови култури – пипер, домати, зеле, картофи, в региона има условия за отглеждане на аспержи и бадеми, смокини, орехи, череши, както и за създаване на маслинови насаждения. Благоприятни са условията за винопроизводство и за винен и агротуризм. В община Ивайловград се намира най-голямото по територия Държавно горско стопанство с площ от 50 170 хектара.

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОБЩИНИТЕ -ЧЛЕНКИ НА РЕГИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ „ЗА ЧИСТИ РОДОПИ“

✓ **Община Кърджали**

Административно-териториално разположение

Община Кърджали е разположена в северната част на източните Родопи заемайки площ от 574.7 км². Община Кърджали е най-голямата община в Източно-родопския планински масив с територия от 574 км², което е 20% от територията на Област Кърджали и 0.51% от територията на страната. Тя се включва към административния обхват на Южен-Централен район от ниво 2 /NUTS II/, административна област Кърджали /NUTS III/. Общината отговаря на европейската класификация LAU 1. Град Кърджали е административен център на област Кърджали. На североизток и изток Община Кърджали граничи с общини от област Хасково – Стамболово и Хасково. На юг граничи с общините Момчилград и Джебел, и в много малък участък с община Крумовград (района на язовир „Студен Кладенец“). На запад общината граничи с община Ардино, а на север и северозапад с община Черноочене. Урбанизационната структура на общината се характеризира с 1 градски център (гр. Кърджали) и 117 малки, разпръснати населени места. Административния център на общината е гр. Кърджали, в който са концентрирани и административните структури на централната власт. Градът, се е обособил като естествен административен, културен, търговски и индустриален център не само на общината и областта но и на Източните Родопи.

Релеф

Районът на общината в геоморфоложко отношение е много разнообразен и се характеризира със силно изразена разчлененост. Той обхваща нископланинския хълмист релеф по средното течение на река Арда. Билата са заоблени с полегати до стръмни склонове, като в районите на язовирите „Кърджали“ и „Студен кладенец“ склоновете са много стръмни. Теренът е силно пресечен, което се обуславя от гъсто развитата хидрографска мрежа. Главното било в района е

вододелното било между водосборите на р. Арда (яз. „Кърджали“ и яз. „Студен кладенец“) и р. Марица. В южна посока от главното било се спускат няколко заоблени била, на места разляти, но със стръмни и урвести склонове, прорязана от множество склонове. Средната надморска височина е 329 м. Според географското райониране на Република България община Кърджали се намира в Източно-родопския подрайон на Южна България. Единствено изключение прави най-северозападният ѝ ъгъл (землището на село Ненково), който попада в пределите на Западните Родопи.

Климатични фактори

Климатът е преходно-средиземноморски, сравнително мека зима и горещо лято. Обусловен е от характера на атмосферния пренос и трансформация на въздушните маси върху повърхнината на релефа. Средната годишна температура на въздуха е 12,5 градуса по Целзий. Средно около 216 дни годишно, от началото на април до началото на ноември се наблюдава устойчиво задържане на температурата над 10 градуса по Целзий. Зимите са сравнително меки, като дните със задържане на снежна покривка са около 39 дни. Лятото е продължително и горещо, максималните температури достигат до 39-40 градуса по Целзий. Средната зимна температура е около 0 градуса по Целзий, а през лятото – около 24 градуса по Целзий. Температурните суми през вегетационния период са около 3 800 - 4 000 градуса по Целзий и са сред най-високите за страната. Южното положение на общината определя сравнително голямата продължителност на слънчевото греене, чиято средна продължителност надхвърля 2 250 часа. Освен другите фактори, наличието на големи свободни водни площи влияе върху влажността на въздуха в района на гр. Кърджали. Относителната влажност на въздуха е най-ниска през летните месеци от 57 до 67 %, а най-висока през зимните месеци 78-83 %. По-високата влажност на въздуха през зимните месеци е предпоставка за задържане на замърсителите в приземния слой на атмосферата. Морфографските особености на района оказват силно влияние и върху режима на валежите. Поради есенно-зимния максимум на валежите, лятото е засушливо, а по долината на Арда силно засушливо. Поради южното положение на общината голяма част от зимните валежи падат във вид на дъжд или дъжд и сняг. През пролетта падат достатъчно количество валежи, които осигурят добро овлажняване на почвата. От юли започва сравнително ясно очертан безвалежен период, проявен най-добре в края на лятото и в началото на есента, който продължава до октомври. Средно годишните суми на валежите са около 550-600 мм, което е по-високо от средните за страната. Преобладаващи са север-северозападните и юг-югозападните ветрове, със скорост около 4 м/сек, с честота 35 % за летния период и 48 % за зимния период. Периодите на безветрие с благоприятни ситуации за инверсии са не повече от 5 %. Тяхната дълбочина и мощност не са така големи, а температурният градиент по височина – сравнително нисък. Средната годишна скорост на вятъра е 1,66 м/сек., което го определя като слаб. Значима климатична роля играят фьоновите ветрове, които пред топлото полугодие се явяват във вид на суховеи, а през студеното, на силни и топли сухи ветрове. Броят на ясни дни по обща облачност годишно е 82, а броят на мрачните дни – 90. Анализът на климатичните условия в общината показва, че в комплексното им въздействие обуславят нормална самопочистваща способност на атмосферата и не създават сериозни

предпоставки за замърсяване.

Води

Водните ресурси на територията на община Кърджали са значителни и се формират от подземни и повърхностни водоизточници, които се захранват от валежите. Главна водна артерия е р. Арда. Река Арда е най-голямата родопска река и един от най-големите притоци на р. Марица. Тя и всичките ѝ притоци (Върбица, Боровица, Перперек и др.) се характеризират с голяма поройност, дължаща се на съчетанието от континенталното и средиземноморско климатично влияние. Водосборът на р. Арда преди гр. Кърджали обхваща високопланинския релеф на Западните Родопи. За акумулиране на водите на р. Арда и нейните притоци на територията на община Кърджали са изградени два язовира - "Студен кладенец" с обем 489 млн. м³ (попада на 70% на територията на Община Кърджали) и яз. "Кърджали" с обем 532,9 млн. м³. Основното им предназначение е регулирането на големия и силно променлив отток на р. Арда по сезони. Водните ресурси, така акумулирани, са предназначени за производство на електроенергия и за напояване. На р. Боровица е изграден яз. „Боровица“ (общ обем 27,3 млн. м³), който служи за питейно-битово водоснабдяване на 47 села в общините Кърджали, Момчилград и Черноочене. На територията на община Кърджали попада 15% от течението на реката - притоци от яз. „Боровица“ до вливане в яз. „Кърджали“. На територията на общината средногодишната стойност на оттока на р. Арда се изчислява на 32,5 м³/с. Според Плана за управление на речните басейни в Източнореломорски район на територията на община Кърджали има 2 пукнатинни и едно порово подземно водно тяло, които се използват за питейни нужди и напояване. Подхранването на поровите води е от инфилтрация на валежни води директно от повърхността или на вода от реките в общината. Общината е добре обезпечена с водни ресурси.

✓ Община Кирково

Административно-териториално разположение

Община Кирково е разположена в региона на Източните Родопи, южната част на област Кърджали и е една от 57-те общини в състава на Южен централен район (NUTS 2). С площта си от 538 km² е 3-та по големина сред 7-те общини на

областта, което съставлява 16,75% от територията на областта. Община Кирково е най-южната община на България (връх Вейката). Границите ѝ са следните:

- на север – община Джебел;
- на североизток – община Момчилград;
- на изток – община Крумовград;
- на юг – Република Гърция;
- на запад – община Златоград, област Смолян.

Общината е съставена от 73 населени места, като всички са села и махали. Община Кирково има ключово географско положение. На територията ѝ е разположен ГКПП Маказа – Нимфея между България и Гърция. Граничният пункт е част от Паневропейски транспортен коридор № 9 Хелзинки – Дедеагач и представлява изключителен потенциал за устойчиво икономическо развитие, чрез по-лесното достигане на бизнеса до чужди пазари и нарастване на туристическия поток.

Релеф

Релефът на община Кирково е средно - ниско планински и хълмист. Тя се намира изцяло в пределите Източните Родопи. В централните части на общината са разположени няколко сравнително големи долинни разширения по теченията на река Върбица и десният ѝ приток Чорбаджийска река (Къзълчак) – в района на селата Бенковски, Кирково и Подкова. В коритото на Върбица, северно от село Брегово се намира най-ниската точка на общината – 265 m н.в.

От всички страни тези обширни долинни разширения са обградени от четири средно- и нископланински рида, части от Източните Родопи. В южната част на община Кирково се простират северните склонове и разклонения на мощния граничен с Гърция рид Гюмюрджински снежник. В него, на границата с Република Гърция се намира връх Вейката (1463 m), най-южната точка на България и най-високата точка на общината. Източно от прохода Маказа, по границата с Гърция се простира най-западната част на рида Мъгленник с максимална височина Върха (952 m), разположен на граничната бразда, югозападно от село Тихомир. Източните части на общината се заемат западните склонове и разклонения на друг източнородопски рид Стръмни рид с посока на простирание от юг на север. Неговата максимална височина е едноименният му връх (960 m), разположен североизточно от село Нане. И накрая, на север и запад от долината на Върбица, в северната част на община Кирково се простират крайните южни и югоизточни части на устренския рид (югоизточно разклонение на рида Жълти дял) със Зли връх (710 m), разположен северно от село Стоманци.

Климатични фактори

В климатично отношение територията на общината спада към Източнородопския хълмисто-планински климатичен район на Южnobългарската климатична подобласт със средиземноморско влияние. Нископланинският релеф и топлите въздушни течения, идващи от Бяло море, са основните фактори за формиране на климата. Зимите са сравнително меки, лятото е продължително и горещо. Средната годишна сума на валежите е 521 мм. Продължителността на слънчевото греење е 224 часа годишно, а средната годишна температура на въздуха е между 11 и 13,2 °C. Средно около 216 дни годишно, от началото на април до началото на ноември, се наблюдава устойчиво задържане на температурата над 10 °C. Относителната влажност на въздуха е най-ниска през летните месеци от 57 до 67 %, а най-висока през зимните месеци 78-83 %. Средногодишната влажност е 72 %. По-високата влажност на въздуха през зимните месеци е предпоставка за задържане на замърсителите в приземния слой на атмосферата.

Води

Водните ресурси на община Кирково се формират главно от река Върбица и нейните притоци - реките Дранговска, Кирковска и Чорбаджийска.

Основна водна артерия на община Кирково е река Върбица (десен приток на Арда). Тя навлиза в общината от община Златоград западно от село Пресека. До село Крилатица тече в източна посока, след което завива на север-североизток и северно от село Брегово напуска пределите на общината. По нейното течение в границите на община Кирково има две големи долинни разширения – в района на селата Бенковски и Подкова, заети от обработваеми земи. Основни притоци на Върбица в пределите на общината са реките: леви – Папаздере (влива се при село Добромирци), Ахряндере (при село Бенковски), Олудере (при Дрянова глава) и Циганско дере (при село Върбен); десни – Дранговска река (при село Дрянова глава), Чорбаджийска река (Къзълач, при село Подкова) и Арпалъшко дере (при село Старейшино). Десният приток на Върбица – Чорбаджийска река (Къзълач) протича изцяло през общината и в района между селата Горно Къпиново и Кирково образува третото в общината обширно и плодородно долинно разширение.

Най-югоизточните части на община Кирково се отводняват от най-горното течение на река Кесебир (Вировица, ляв приток на Крумовица, от басейна на Арда).

Община Кирково се намира в район с продължителни летни засушавания, които водят до изчерпване на подпочвените водни запаси. Всичките изброени по-горе реки са с непостоянен воден режим, като след продължителни дъждове и през пролетта прииждат, като някои от тях са с пороен характер и влачат големи количества наносни материали. На територията на общината са изградени 63 водоема предназначени за напояване на земеделските земи. По-значителни от тях са язовирите: „Мъгляне“ („Бенковски“, с капацитет 8 млн. m³), „Амбарица“ („Чакаларово“, 150 хил. m³) и язовира в местността Голяма нива до село Домище (30 хил. m³).

✓ **Община Джебел****Административно-териториално разположение**

Община Джебел е административно - териториална единица по смисъла на Закона за административно - териториалното устройство в Република България (ЗАТУРБ), част от област Кърджали и статистическа териториална единица от ниво LAU 2 (община) по Номенклатурата за статистически териториални единици (NUTS) на ЕС. Административен център на общината е гр. Джебел. Община Джебел граничи на север с община Ардино и община Кърджали, на изток с община Момчилград, на запад с община Неделино и община Златоград, на юг с община Кирково. Във физико - географско отношение територията на община Джебел се включва в Източно - родопската комплексна физикогеографска подобласт на Рило - Родопската област. Територията е разположена на площ от 229,1 км², като община Джебел се нарежда на последно място по големина в област Кърджали. Община Джебел включва 47 населени места: 1 град (административен център) и 46 села. В това число 30 центрове на кметства и 8 кметски наместничества. Административният център на община Джебел е град Джебел, който е разположен в Родопите, с надморска височина 340 м. Град Джебел е опорен център от пето ниво в мрежата от опорни центрове, предложена от Националната концепция за териториално развитие - малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини.

Релеф

Според ландшафтното райониране територията на община Джебел е разположена в Източнородопската подобласт. Физикогеографската структура на Източна родопската подобласт се характеризира с хълмист релеф, което я отличава от останалата част на Родопския масив. Средната надморска височина на подобластта е около 330м. Подобластта се разделя на три района. Община Джебел се включва в Средносарлинския район. Той заема по-голямата част от Източните Родопи, където през неогена се проявила интензивна вулканична дейност, дало силно отражение върху общия облик на релефа. Районът има

подчертан хълмисто-ридов характер. Хълмистите земи обхващат 83% от територията му, а низините – 10%. От югоизточния склон на главното хидрогеографско било на Западните Родопи се отделя обезлесеният рид Жълти Дял, който служи за естествена граница между община Джебел и община Ардино и община Кърджали. Склоновете на Жълти Дял се спускат стръмно към долината на река Арда и полегато към долината на река Върбица. Найвисокият връх Алада се издига над безлесните урвисти склонове на 1241 м височина. На югоизток от него се спуска широкият Устренски рид с най-висок връх Устра.

Климатични фактори

В климатично отношение територията на община Джебел се намира в континентално-средиземноморската климатична област. Климатът на община Джебел е преходно-средиземноморски. Най-характерните белези на този тип климат са топлото лято и меката зима (януарските температури са над 0оС), сравнително малката годишна температурна амплитуда, есенно-зимният максимум на валежите и липсата на ежегодно устойчива снежна покривка. Средната стойност на годишната температура на въздуха в община Джебел варира в границите между 11,0 °С и 13,0 °С. Средните юлски температури са около 24 °С, а средните януарски температури за общината са около 0 °С. По данни от метеорологична станция – Джебел регионът на общината се характеризира с голяма продължителност на слънчево греење - 2240-2249 часа с максимуми за месеците юли и август. 19 Преобладаващите ветрове са североизточните, югозападните и северните. През студеното полугодие често духат ветрове с фьонове ефект, а през топлото полугодие фьонове ветрове се явяват във вид на суховеи. Регионът на община Джебел се характеризира със средногодишно количество на валежите - 824 мм, значително над средното за страната. Максимумът на валежите е през месеците декември, януари, февруари и март, което се дължи на преходносредиземноморския климат. Минимумът на валежите е през месеците юни, юли и август, като понякога настъпват продължителни засушавания. Снежната покривка пада през първата половина на декември, януари и февруари, но не се задържа дълго. Общо за района над 40 % от валежите падат през периода ноември-февруари. През целия летен сезон регионът получава средно 130 мм валеж.

Води

Основна речна артерия на територията на общината е река Върбица. Средното течение на реката минава през територията на общината и е с обширно алувиално дъно, което на места се стеснява. Речната мрежа на р. Върбица е асиметрична. Отляво се вливат дълги, добре развити реки. Режимът на реките се характеризира с ясно изразени средиземноморски характеристики. Наблюдават се чести и високи речни прииждания предимно от дъждовен произход. Влиянието на средиземноморските въздушни маси обуславя и по-високия зимен и по-малкия лятно-есенен речен отток. Характерна особеност е, че намаляването на летния отток няма характер на устойчиво маловодие. В района на с. Лебед преди много години в резултат на разместване на земните пластове са се формирали две естествени тектонски езера с растящи в тях естествени диви лилии. Мястото е

красиво, в близост има борова гора, а на около 500 м е подходът към средновековната крепост на Устра. На територията на община Джебел е разположено находище на минерална вода „Джебел”, намиращ се в кв. Боровец, гр.Джебел. В резултат на сондаж е каптиран минерален хипотермален извор с температура 33°C. Водата е слабо минерална и с много добри питейни качества. Минералните води с подобна физико-химическа характеристика са подходящи при лечение на чернодробно-жлъчни заболявания, стомашно-чревни заболявания, гастрити и язвена болест, бъбречно - урологични заболявания и обменно - ендокринни заболявания: подагра, диабет и затлъстяване.

✓ **Община Момчилград**

Административно-териториално разположение

Община Момчилград се намира в Южна централна България (в Южен централен регион за планиране), област Кърджали. Общинския център- гр. Момчилград е разположен на около 10 км. Южно от областния център- гр. Кърджали. В южна посока, на около 35 км общината има връзка с Р Гърция, посредством ГКПП „Маказа- Нимфея”. Територията на общината попада изцяло в обхвата на Източните Родопи, като с нейната обща площ от 358.12 км² тя е една от средните административно-териториални единици в областта. Територията ѝ съставлява 11.16% от площта на област Кърджали, което я поставя на четвърто място (от общо 7 общини) по площ в рамките на областта. Общините, с които граничи са Кърджали, Крумовград, Кирково и Джебел.

Релеф

Релефът на общината е ниско планински и хълмист. Средната надморска височина е около 450 м. Най- високата точка е връх Стъръмни рид (960 м.), а най-ниската е при яз. „Студен кладенец” (225 м.).

Климатични фактори

Община Момчилград попада в континентално-средиземноморската

климатична област, която се характеризира с мека зима и топло до горещо лято. Средната годишна температура в района е 130С, а количеството на валежите е в интервала 150-200 мм/м2.

Води

Водното богатство на територията е изразено чрез притоците на р. Арда. През община Момчилград преминава р. Върбица- един от най- големите притоци на р. Арда- и р. Нановишка. Изградени са още язовири и микроязовири, които имат местно значение за водоснабдяването в района и развитието на спортен риболов.

✓ **Община Крумовград**

Административно-териториално разположение

Община Крумовград се намира в Южна централна България (в Южен централен регион за планиране), област Кърджали. Общинският център- гр. Крумовград е разположен на около 45 км югоизточно от областния център- гр. Кърджали. В югозападна посока, на около 55 км общината има връзка с Р Гърция, посредством ГКПП „Маказа- Нимфея”. Територията на общината попада изцяло в обхвата на Източните Родопи. Като с нейната обща площ от 843.32 км2 тя е най- голямата административно- териториална единица (от общо 7 общини) в областта. Територията ѝ съставлява 26.28% от площта на област Кърджали. Общините с които граничи са: Кирково, Момчилград и Кърджали от област Кърджали; Стамболово, Маджарово, Ивайловград от област Хасково; и на юг с Р Гърция.

Релеф

Релефът на общината е полупланински и хълмист. Средната надморска височина е 425 м. Най- ниската точка е по протежение на коритото на р. Арда на около 8 км източно от село Бряговец (153м), а най- високата- връх Ветрен (1262 м).

Климатични фактори

Територията на община Крумовград попада в северната периферия на средиземноморското климатично влияние и се характеризира с преходно-средиземноморски климат. Средната годишна температура е 13.20С, с максимална- 370С и минимална от -160С. Зимите са сравнително меки, като дните със задържане на снежна покривка са 43, а лятото е продължително и горещо. Средната годишна сума на валежите е 52.1 л/м2, която е около средните стойности за страната.

Води

По северната граница на общината, по протежение на 20 км, преминава част от средното течение на река Арда. По него северно от с. Студен кладенец е изградена, преградна стена на яз. „Студен кладенец”, като в пределите на общината остава съвсем малка част от него, непосредствено над стената му.

Основните водни артерии на община Крумовград са река Крумовица и нейният ляв най- голям приток река Кесебир (Вировица), които отводняват над 2/3 от територията ѝ. В района на град Крумовград се образува голямо долинно разширение, в което са разположени обширни обработваеми земи. На територията на община Крумовград преминават и множество по- малки, притоци на р. Крумовица: Пазар дол, Егречка река, Елбасандере (Ветрица), Кутлуджадере, Дишкая дере, Големия дол, Градински дол, Бююкдере, Пандакълдере, Душундере. Водите в югоизточната част на общината попадат в горния водосборен басейн на Бяла река.

✓ **Община Ардино**

Административно-териториално разположение

Община Ардино е част от Южен централен район, разположена е в югозападна част на област Кърджали, сред живописна природа, на границите между Западните и Източните Родопи. Селищната мрежа на община Ардино се състои към момента условно от 52 населени места, в т. ч. един град- Общински център Ардино. Характерните природни условия на разчленения планински релеф и традиционни поминък на населението в последните няколко столетия (предмно

животновъдство) се изразява във видимата страна на съвременната урбанизация и равномерно разпределение на населени места върху територията. Селищата са изградени във връзка с основен поминък и възможност за защита на местообитанието от природни бедствия, както и наличие на добра видимост срещу човешки нападения и набези. Към момента са идентифицирани 192 махали, от които 5 са изселени. През годините броят на населените места се е увеличил от 45 на 52 по една причина единствено, че са се трансформирали в административно отношение местообитаванията без това да означава, че са се образували повече места за обитаване.

Релеф

Преобладават терените с надморска височина между 500 и 900 метра. Теренът е пресечен с дълбоко врязани реки и долове между, които се издигат заоблени стръмни и дълги била с преобладаващи южни и северни изложения. Особено силно е разчленението на релефа в района на р. Арда, където отклонението от средната надморска височина (изразено в %) варират от над 75% за североизточните и южни части на общината до над 150% за северозападните и западните периферни части. Най-високите части на общината са около върховете Алада (1240 м) Бездвен (1140 м), св. Илия (1002м) Остра чука (1083м), Карабунар (1095м). Най-ниската част на общината е при влизането на р. Арда в язовир Кърджали - 320 м.н.в

Климатични фактори

Територията на община Ардино се характеризира с континентално-средиземноморски климат, модифициран от особеностите на планински релеф. Климатът се отличава с мека и влажна зима, горещо и сухо лято. Зимният максимум на валежите се свързва с активността на средиземноморските циклони през студеното полугодие. През зимата нерядко от север и североизток нахлуват по студени въздушни маси, причиняващи резки, но краткотрайни застудявания. В по-ниските места средногодишната температура на въздуха е около 11°C, а в по-високите места около и под 8°C. Средномесечната температура през месец януари е положителна (1°C), а през юли достига (23°C). Годишното количество на валежите е около 900 мм. Най-големи са валежите през зимата (270mm), а най-малка през лятото (190mm). Годишната температурна амплитуда е средно 3 500 градуса, което благоприятства отглеждането на средно топлолюбиви и топлолюбиви земеделски култури.

Води

Общината се отличава със значителни водни ресурси. Главна отводнителна артерия е река Арда. Нейното поречие се включва в Източнореломорския отточен район за басейново управление на водите в България. Поречието на река „Арда“ формира около 4 млрд. м³ води или 10% от водните ресурси на България. Със сезонно пълноводие са притоците на р. Арда, р. Ардинска, р. Бялизворска, р. Оваджик и р. Давидковска. Към водните ресурси на общината може да се отнесат

и близо 70 микроязовира и водоеми на територията на общината, собственост на „ЗЕМИНВЕСТ“ към МЗХ.

✓ **Община Черноочене**

Административно-териториално разположение

Община Черноочене е разположена в Южен централен район, в северозападната част на област Кърджали. Територията на общината е 327,1 км², което представлява 10.2% от територията на област Кърджали. Границите ѝ са както следва: На юг граничи с общините Кърджали и Ардино; В западната и северната си част общината има общи граници с община Баните от област Смолян и с общините Асеновград и Първомай от област Пловдив; На север-североизток граничи с общините Хасково и Минерални бани от област Хасково. Територията на община Черноочене е сформирана от землищата на 50 населени места, като липсва градски център.

Релеф

Община Черноочене е разположена в малка котловина на 15 км. в северозападна посока от град Кърджали. Средната надморска височина е 645 м. при денивелация от 240 м. Релефът на територията на общината е силно пресечен и има планински и хълмист характер. Делът на горските територии е значителен – 58.9%.

Климатични фактори

Общината попада в Южнобългарската климатична област и по-точно в Източно-родопския климатичен район, повлиян от топлото Средиземноморско влияние. Зимата е сравнително мека. Минимални температури през зимните месеци са сравнително високи. Лятото е слънчево и горещо, като максималните

температури достигат до 40 градуса. Средната зимна температура е около 1°C, а през лятото - 24°C. Средната годишна температура се движи в границите 11 - 13 градуса. Валежите са около 680 мм годишно, предимно от дъжд. Поради южното положение на общината голяма част от зимните валежи падат във вид на дъжд или дъжд и сняг, тогава е и техният максимум (197 мм). Минимумът на валежите е през лятото (143 мм).

Води

В хидроложко отношение разглежданият район попада в област със Средиземноморско климатично влияние, с дъждовно подхранване. Гъстотата на речната мрежа е от 1,0 до 1,5 км/км². Модулът на годишния отток е от 10 до 15 л/с/км² в по-ниските части от територията на региона, а в по-високите - до 20 л/с/км². Главна водна артерия е р. Перперек не пресъхва, но притоците и другите по - малки реки, през лятно-есенния период, имат средна продължителност на пресъхване - 45,75 дни. Средногодишната температура на речните води е 8,12°C. Останалите водни ресурси са р Боровица (ляв приток на р. Арда с оток в яз. Кърджали, р. Давидковска (водното тяло попада на 5% на територията на Общината) и р. Величка (десен приток на р. Марица). Райони с повишено внимание за наводнения се набелязани по поречието на р. Перперешка край с. Бърза река и с. Даскалово. Застрашени зони има и по поречието на р. Боровица в околностите на с. Войново, с. Кадънка, с. Бакалите и с. Боровско. В землището на община Черноочене са разположени 52 микроязовира, които се използват предимно за селскостопански нужди. От значение в регионален мащаб е яз. Боровица, който попада на 100% на територията на Община Черноочене, и е основен източник на питейна вода за общините Кърджали, Момчилград и Джебел.

✓ **Община Ивайловград**

Община Ивайловград

Административно-териториално разположение

Община Ивайловград се намира в най-югоизточната част на област Хасково. Граничи на север с общите Маджарово и Любимец, на запад с община Крумовград, област Кърджали, на изток и юг с Република Гърция. Разположена е на 47 км. от най-близкия голям град в Турция - Одрин и на 11 км от Кипринос

в Гърция. Общината има площ 820 кв. км и по този показател е на трето място в областта. Населените места в рамките на общината са 51 на брой, организирани в 18 кметства. Общински административен център е град Ивайловград, който има площ 4 561 ха и население от 3 739 жители. Градът се намира на около 104 км. от областния център град Хасково. Община Ивайловград има стратегическо местоположение в югоизточната част на района, като близостта с Гърция и Турция се явява сериозен стимул и потенциал за бъдещо развитие. Добрите транспортни връзки към съседните държави са важна предпоставка за развитие на икономическия, териториален и демографски потенциал на общината, за постигане на равномерно, балансирано развитие на общинската територия, а чрез нея и на България. Позиционирането на община Ивайловград по много показатели не е достатъчно благоприятно в геостратегически план (малък демографски потенциал, по-ниски нива на урбанизация, по-ниски темпове на социално-икономическо развитие, тенденция към значително намаляване на трудоспособното население), но подобрената ѝ свързаност, в съчетание със запазената природа и съхраненото културно наследство (материално и нематериално) представляват сериозен потенциал за жизнеността и развитието на общината в бъдеще.

Релеф

Релефът на общината е разнообразен, зает от ниските разклонения на Източнородопския рид, който е с надморска височина между 70 и 700 метра. Релефът се определя от плавните извивки на ниските родопски ридове, които се разливат в обширни долини. Средният наклон е 4.8%.

Климатични фактори

Климатът на района е континентално-средиземноморски. Режимът както на валежите, така и на речния отток е типично средиземноморски с ясно изразен есенно-зимен максимум на валежите. Районът е засушлив през топлото полугодие. Средногодишната сума на валежите за станция Ивайловград е 711 mm. Средната годишна температура на въздуха е около 12.8°C.

Основните ветрове са от северната посока – север и североизток. Южните и югоизточни ветрове по долините на реките Арда и Бяла донасят средиземноморско влияние.

Средният брой на дните със снежна покривка е 23, която започва да се задържа от края на месец декември и продължава до началото на месец март.

Води

Водните ресурси на община Ивайловград се формират главно за сметка на оттока на реките Арда, Бяла река, Луда река и Атеренска река и техните притоци, както и намиращия се на територията на общината язовир „Ивайловград. В северната част на общината протича част от долното течение на река Арда. При село

Ламбух на нея е изградена преградната стена на големия язовир Ивайловград, като в пределите на общината попада неговата „долна“ тясна част, заемаща цялото протежение на „удадения“ от водите на язовира „Камилдолски пролом“ на река Арда.

През източната част на общината протича Атеренска река (35 km, на българска територия 20 km, десен приток на р. Арда) с горното и част от средното си течение.

В най-югоизточната част на общината на протежение от 20,2 km, от които 14,7 km по границата с Република Гърция протича част от средното течение на Луда река (десен приток на р. Марица в Гърция). Нейният най-голям приток е Бяла река (69,6 km). Тя извира под името Коджадере на 660 m н.в. от рида Мъгленик, на 2,2 km южно от село Черничево, община Крумовград.

ОБХВАТ, ЦЕЛИ И МЕТОДИКА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО НА РЕГИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2023-2028 ГОДИНА

✓ Обхват

Обхватът на регионалната система за управление на отпадъците, съгласно т.4.1. от Методическите указания на МОСВ за разработване на регионални програми за управление на отпадъците, освен териториалния обхвата на Регионална програма за управление на отпадъците на РЕГИОН КЪРДЖАЛИ, определя и идентифицира услугите, включени в обхвата на РСУО, съгласно правомощията на кметовете.

Регионалната програма обхваща управлението на отпадъците на общините АРДИНО, ДЖЕБЕЛ, ИВАЙЛОВГРАД, КИРКОВО, КРУМОВГРАД, КЪРДЖАЛИ, МОМЧИЛГРАД И ЧЕРНООЧЕНЕ.

Регионалната програма се изготвя за времеви период, съответстващ на периода, за който е изготвен Националният план за управление на отпадъците НПУО 2021-2028 година, съответно според годината на изготвянето ѝ периодът и е 2023 - 2028 година.

✓ Цели

Регионалната програма за управление на отпадъците за регион Кърджали (с модул за всяка от общините от регионалната система) е изготвена на основание чл. 52, ал. 6 от Закона за управление на отпадъците (в сила от 13.07.2012 г., обн., ДВ, бр. 19 от 5 Март 2021 г.). Чрез регионалната програма за управление на отпадъците общините се разпределят отговорностите за постигане на целите по управление на отпадъците и се определя рамката за ефективно управление на общите съоръжения и инсталации за отпадъци, част от РСУО–Регион Кърджали.

Основната цел на Регионалната програмата е да допринесе за устойчивото развитие на регион Кърджали, чрез реализирани прилагане на интегрирана система за управление на отпадъците, която следва да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци,

увеличаване дела на разделно събраните отпадъци както и стимулиране на инвестициите за подобряване управлението на отпадъците. Програмата е изготвена въз основа на налични данни за отпадъците в общините от региона – Кърджали, Крумовград, Кирково, Черноочене, Ардино, Момчилград, Джебел, Ивайловград, резултати от проведени проучвания за системите за управление на отпадъците, както и въз основа на анализа на възможностите за финансиране на дейности, свързани с отпадъци.

Основната цел на програмата е „Население и бизнес на регион Кърджали, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива“.

В унисон с НПУО 2021–2028г., стратегическите цели, които се поставят в програмата са:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- Увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци;

✓ Методика

Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2021 – 2028 г. и може да бъде актуализирана при промяна на фактическите или нормативните условия, при които е създадена.

При разработване на програмата са взети в предвид Методическите указания за разработване на регионални/общински програми за управление на отпадъците (утвърдени със Заповед № РД-883/23.09.2021г., както и приложимите общински наредби на местно ниво. Регионалната програма за управление на отпадъците на регион Кърджали, съдържа 5 (пет) подпрограми, с конкретни адресирани мерки към всяка една от тях, а именно:

- Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци вкл. подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци;
- Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци;
- Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- Подпрограма за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО вкл. Подпрограма за управление на опаковки и отпадъци от опаковки;
- Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

Регионалната програма включва и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината, съгласно Глава втора, Раздел III на ЗУО обособени на две нива – регионално и общинско. Приложени са необходимите административни, технически и финансови мерки за осигуряване на практическото прилагане на програмата и упражняване на дейности по контрол и мониторинг на практическото ѝ изпълнение.

Програмата е динамичен и отворен документ, който може да бъде допълван по предложение на кмета на общината, съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Отправни точки за определяне на стратегическите цели в Регионалната програмата са направените изводи от прилаганата политика за управление на отпадъците в общините от региона, изводите от изготвения SWOT анализ, както и целите на националната политика за управление на отпадъците и ефективното използване на ресурсите, респ. на Националната програма за управление на отпадъците (НПУО) 2021–2028г.

В програмата са направени експертни предложения и прогнози за периода 2021-2028 г. за развитието на инфраструктурата и практиките за управление на отпадъците, в т.ч.:

- Демографска прогноза;
- Прогноза за образуваните отпадъци;
- Прогноза за видовете отпадъци, които могат да бъдат предотвратени;
- Прогноза за видовете отпадъци, които могат да бъдат подложени на подготовка за повторна употреба;

В рамките на РПУО са разработени подпрограми с мерки, които водят както до постигане на главната стратегическа цел, така и до постигането и изпълнението на разгледаните по-горе три стратегически цели. Подпрограмите представляват на практика конкретен план за действие, които обикновено е представен в табличен вид.

Програмата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на кмета на общината, съгласно Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Регионалната програма обхваща управлението на отпадъците на общините Кърджали, Джебел, Кирково, Момчилград, Черноочене, Ардино, Крумовград и Ивайловград.

Във връзка с управлението на отпадъците на регионален принцип и съгласно изискванията на ЗУО на 26.04.2002 г. е създадено Регионално сдружение “За чисти Родопи”, включващо следните общини- Кърджали, Джебел, Кирково, Момчилград, Черноочене, Ардино, Крумовград и Ивайловград.

Съгласно ЗУО и НПУО, в обхвата на програмата са анализирани и попадат следните отпадъчни потоци:

- Битови отпадъци;
- Утайки от ПСОВ;
- Строителни отпадъци;
- Опасни отпадъци;

Отпадъците, които са извън обхвата на НПУО 2021 – 2028 г., респ. на РДО и ЗУО са представени в приложение №1 към настоящата програма.

Основното предназначение на РПУО (с модул за всяка от общините от регионалната система) е да осигури практически инструмент на общините от региона за планиране и аргументиране в най-ранен етап на необходимите ресурси, мерки и действия, по управление на отпадъците за населението и бизнеса в т.ч да подобри управлението на отпадъците в съответствие с общоевропейската политика за управление на отпадъците.

II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗИТЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ПРОГНОЗИ ЗА КОЛИЧЕСТВОТО И СЪСТАВА НА ОТПАДЪЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА НА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ

Разгледани са следните потоци битови отпадъци:

Смесени битови отпадъци

- ☐ от общинската система за организирано сметосъбиране;
- ☐ от предприятия и търговските обекти, функциониращи на територията на общините;
- ☐ от почистване на нерегламентирани замърсявания.

Разделно събрани битови отпадъци:

- ☐ от общински системи за разделно събиране на отпадъци в т.ч.
- ☐ отпадъци от опаковки чрез трицветни контейнери;
- ☐ от мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци от домакинствата, с електронно отчитане;
- ☐ от подземни контейнери;

- ☐ от система за разделно събиране на облекла и текстилни материали;
- ☐ от система за разделно събиране на дървесни отпадъци;
- ☐ от система за разделено събиране на НУБА;
- ☐ от система за разделено събиране на ИУЕЕО;
- ☐ от система за разделено събиране на ИУГ;
- ☐ зелени отпадъци от поддържане на обществени площи, паркове и градини;
- ☐ домашно компостиране.
- ☐ чрез общинска система от мобилни екипи за събиране на отпадъци от опаковки от
търговска дейност и заведения за обществено хранене;
- ☐ от хотели, ресторанти и заведения (ХОРЕКА) – разделно събиране на опаковки;
- ☐ от пазари, тържища и големи вериги магазини;
- ☐ от предприятия и търговските обекти, доставени на вход РПУО-Кърджали;
- ☐ от други площадки за третиране на отпадъци.

✓ **Количества битови отпадъци в региона и по общини**

Съгласно данните от НСИ към 15.02.2023 година, регион Кърджали генерира около 39 хил тона битови отпадъци годишно.

ОБЩО ОБРАЗУВАНИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ^{1,2} - (Хил. тона)

Статисти чески зони статисти чески райони области	2017	2018	2019	2020	2021
Кърджали	38	39	39	35	39

По данни от общините, са събрани следните потоци битови отпадъци в тона/годишно:

№	Събрани битови отпадъци по потоци в т/год	2018	2019	2020	2021	2022
1	Смесени битови отпадъци от с-ма за организирано сметосъбиране	34 480,05	36 534,68	34 895,02	33 571,88	30 773,46
2	Смесени битови отпадъци от предприятия и търговските обекти	712,04	1 418,66	2 294,54	1 308,99	14 437,84
3	Разделно събрани отпадъци от Мобилни центрове, площадки на Феникс ресурс	0,00	0,00	40,01	29,05	8,62
4	Контейнери за разделно събиране на опаковки (Екопак Б-я)	59,83	138,32	118,44	127,56	132,56
5	Растителни отпадъци от почистване на обществени места, паркове и градини	927,82	823,40	582,12	548,86	480,24
6	Биоразградими отпадъци от пазари и тържища	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Дървесни отпадъци, разделно събиране	123,82	1,62	0,00	0,00	0,00
8	НУБА, разделно събиране	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	ИУЕЕО, разделно събиране	0,00	0,00	0,00	7,58	0,00
10	Облекла и текстилни материали, разделно събиране	422,86	409,00	202,32	245,70	0,70
11	Други разделно събрани - площадки, екопарк и др.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Общо събрани битови отпадъци	36726,42	39325,68	38132,45	35839,62	45833,42

✓ **Норма на натрупване на отпадъка - образувани битови отпадъци на човек от населението**

№	Общо генерирани отпадъци /тон/	2018	2019	2020	2021	2022
	Регион за управление на отпадъците Кърджали	36726,42	39325,68	38132,45	35839,62	45833,42
	Население	158565	163804	166255	166322	166255
	Норма на натрупване- кг/год/ч	231,62	240,08	229,36	215,48	275,68

Таблица 5 Норма на натрупване на битови отпадъци (без разделно събрани)

Тип на селеното място	Норма на натрупване на смесени битови отпадъци без Разделно събрани отпадъци
Над 150 хиляди	410,3
50-150 хиляди	349,6
25 –50 хиляди	334,9
3–25 хиляди	295,5
Под 3 хиляди	241,7

Източник: Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2019г.

Средната норма на натрупване на битов отпадък за региона за последните пет години е 254,19 кг/ч/година. За сравнение за периода 2017-2021 г. в страната образуваното количество битов отпадък на 1 жител е от 407 кг до 445 кг. Това показва, че за целия разглеждан период образуваното количество битов отпадък на 1 жител в регион Кърджали е под средното за страната. Предвид, че населението в община Кърджали е 45% населението в региона, то нормата на натрупване в Кърджали е определяща за средната. Забелязва се, че нормата на натрупване в останалите общини, съгласно Националното морфологично проучване е около 165 кг/м/г. Като се вземе предвид, че е обследвано количеството, което се събира, което е около 90% от генерираното, направена е прогноза за норма на генерация за периода на регионалната програма за община Кърджали от 270 кг/ч/г, а за останалите общини от 170 кг/ч/г.

Основни изводи относно количеството на образувания в региона битови отпадъци:

ИЗВОДИ	За периода 2018 – 2022 г. в региона е налице трайна тенденция на стабилна генерация на битови отпадъци
	Почти целия събран отпадък (97%) е смесен, а само 3% от общото количество битови отпадъци се събират разделно;
	Регионът е под средното национално ниво на образувание на битови отпадъци на жител на година. За община Кърджали прогнозата е за 270 кг/ж/година, а за останалите общини - 170 кг/ж/година.

✓ Морфологичен състав на генерираните битови отпадъци в региона

Данните са от извършеното национално обследване по общини на морфологичния състав на генерирания битов отпадък средно за региона са представени по-долу:

Таблица 6- Среден морфологичен състав - регионален поток отпадъци

РЕГИОН		ДАННИ ОТ НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ		
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД			т/година	39897,40
Население на общината			брой	156961,00
Норма на натрупване			кг/ч/год	254,19
Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	5818,97	0,00	5818,97	12,70%
Хартия	730,02	342,14	1072,16	2,34%
Картон	562,77	95,44	658,21	1,44%
Пластмаса	2058,82	76,01	2134,83	4,66%
Текстил	796,69	0,00	796,69	1,74%
Гума	285,97	0,00	285,97	0,62%
Кожа	371,20	0,00	371,20	0,81%
Градински	5504,94	3504,63	9009,57	19,67%

Дървесни	654,32	0,00	654,32	1,43%
Стъкло	1361,41	85,96	1447,37	3,16%
Метали	1075,51	2020,53	3096,04	6,76%
Инертни >4 см	2936,53	0,00	2936,53	6,41%
Опасни	300,43	0,00	300,43	0,66%
Други	669,41	0,00	669,41	1,46%
Ситна фракция < 4см	16554,40	0,00	16554,40	36,14%
Общо:	39681,40	6124,71	45806,11	100,00%

Основни изводи относно състава на образуванияте в региона битови отпадъци:

ИЗВОДИ	За разглеждания пет годишен период, количеството на отделените рециклируеми материали от общия поток битов отпадък, подготвени за оползотворяване е много малък.
	При смесения поток битови отпадъци, най-високо е съдържанието на ситна фракция под 4 см - 36, 14%. За отделянето на тази фракция, съдържаща основно инертни материали, които могат да бъдат оползотворени чрез използването им за запръстяване и рекултивация на нарушени терени и клетките на регионалното депо е разумно да се изгради и пусне в експлоатация предсепарираща инсталация, със сито, което отделя тази фракция.
	В смесения поток битов отпадък съдържанието на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло е 18.36% или ~8409 t/y. Най - високо е съдържанието на металите (6.76%) и (пластмасите (4.66%)), следва хартия и картон (3.78%) и стъкло (3.16%). Тези проценти не са високи, в сравнение с регионите в страната с по-голямо население. Прави впечатление, че е висок процента на хранителните отпадъци - „мократа фракция“ в смесените битови отпадъци - (12.70%), което е индикатор, че населението не разделя битовия отпадък и все още изхвърля смесено ползваните от него опаковки..

Фракции с най-висок средногодишен процент	Ситна Фракция<4см	Хранителни	Градински	Инертни
Фракции с най-нисък средногодишен процент	Гума	Опасни	Кожа	Дървесни
Фракции с най-изразена сезонна флукутация	Ситна Фракция<4см	Пластмаса	Хранителни	Градински
Фракции с най-слаба сезонна флукутация	Опасни	Гума	Кожа	Други

Съгласно Закона за управление на отпадъци "масово разпространени отпадъци" са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни

източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

Към момента, на национално ниво работят няколко организации за оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване ИУЕЕО, за оползотворяване на батерии и акумулатори НУБА, излезли от употреба МПС, за употребявани пневматични гуми и за рециклиране на отпадъчни масла и нефтопродукти.

Общините от регион Кърджали са сключили договори с организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, както следва:

ОРГАНИЗАЦИЯ ПО ОБЩИНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ОТПАДЪЦИ

Община	Организация за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци	Видове отпадъци
АРДИНО	"Булхарт" ЕООД, „Рудомет“ ЕООД	Отпадъци от опаковки
ДЖЕБЕЛ	Няма информация за сключен договор	
ИВАЙЛОВГРАД	Сключен договор с фирма с разрешително по чл. 35 от ЗУО и разположени собствено изработени кошове за РЕТ бутилки	Отпадъци от опаковки
КИРКОВО		
КРУМОВГРАД	Общината е закупила общо 786 съда за разделно събиране на опаковки, разположени в 32 точки в града и още 37 населени места	Отпадъци от опаковки
КЪРДЖАЛИ- обхванати са и крайградските села	„Ауторек“ ЕАД	ИУМСС
	"Булекопак"	Отпадъци от опаковки
	„Елтехресурс“ АД.	ИУЕЕО
	„Екобатери“ АД	НУБА
	„Еко Ен Рисайклинг“ ЕООД „НУБА Рециклиране“ АД	ИУГ
		НУБА
МОМЧИЛГРАД	„Булекопак“ АД	Отпадъци от опаковки
	"Надеж"ООД	ИУГ
	"Текстилно рециклиране" АД	отпадъци от текстил
ЧЕРНООЧЕНЕ		

Към момента на изготвяне на програмата общините Кърджали и Момчилград са сключили предварителни договори за разделно събиране на обувки и текстил.

Пунктове за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал Община Кърджали е сключила договори с редица лицензирани за дейността по ЗУО фирми, чрез чиито площадки се събират разделно рециклируеми отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон. Списъкът на тези площадки се поддържа на уебсайта на общината и е представен в Приложение 1 по-долу.

ИЗВОДИ	Не всички общини от региона имат възможност да сключат договори с организации по оползотворяване на МРО. Предвид не голямото им население, организациите нямат интерес. Сключените договори не демонстрират стабилни резултати, по-скоро илюстрират усилията на общините, както и на организациите да се постигнат такива. Причините за неубедителните резултати са липса на материален интерес в населението за разделно събиране, както и липса на ясни доказателства, че събраният отпадък се подготвя за рециклиране и оползотворяване.
---------------	--

✓ **Изводи от анализа за управление на биоразградимите отпадъци**

Към момента на съставяне на настоящата актуализирана програма в общините от Регион Кърджали не се извършва разделно събиране на биоразградими отпадъци и няма изградени инсталации за преработката им.

По пилотен проект, финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са закупени от всички общини съдове за домашно компостиране, които са разположени по домакинствата. Ефектът от проекта е повече поучителен за това каква да бъде мотивацията на гражданите, за да ги ползват.

ИЗВОДИ

- ❖ **ВЪПРОСЪТ Е ПРИОРИТЕТЕН ЗА РЕШАВАНЕ С РЕГИОНАЛНАТА ПРОГРАМА - ОБЩИНИТЕ ОТ РЕГИОНА СЛЕДВА ДА ПРЕДПРИЕМАТ ДЕЙСТВИЯ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИТЕ ОТПАДЪЦИ – ЗЕЛЕНИ И ХРАНИТЕЛНИ И ДА ИЗГРАДЯТ ИНСТАЛАЦИИ ЗА ТЯХНОТО ПРЕРАБОТВАНЕ, КОЕТО Е В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ.19, АЛ.3 Т.10 ОТ ЗУО.**

✓ **Степен на изпълнение на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци**

Данните са взети от издадените заповеди на ИАОС за изпълнение по общини на целите за подготовка за рециклиране и оползотворяване на хартия, метал, пластмаси и стъкло / чл. 31 ал. 1 от ЗУО/ и на биоразградимите отпадъци /чл. 31, ал. 2 и ал.3 от ЗУО/

Таблица 7- Степен на изпълнение на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване по общини

Най-актуални данни за изпълнение на целите по чл. 31 ал.1 т.1 и 2 от общините в регион Кърджали				
чл.31ал.1т2-биоразградими отпадъци	2019		чл.31ал.1т1 - хартия, картон, пластмаса,стъкло, метал	2019
Кърджали	49%		Кърджали	12%
Ардино	74%		Ардино	0%
Джебел	70%		Джебел	1%
Ивайловград	47%		Ивайловград	0%
Кирково	75%		Кирково	0%
Момчилград	72%		Момчилград	1%
Крумовград	82%		Крумовград	0%
Черноочене	90%		Черноочене	0%
Цел	65%			50%
	Общини, изпълнили целите			
	Общини, неизпълнили и целите			

Най-актуални данни за изпълнение на целите по чл. 31 ал.1 т.1 и 2 от общините в регион Кърджали				
чл.31ал.1т2-биоразградими отпадъци	2020		чл.31ал.1т3	2020
Кърджали	55%		Кърджали	15%
Ардино	75%		Ардино	2%
Джебел	70%		Джебел	0,434%
Ивайловград	100%		Ивайловград	0,057%
Кирково	79%		Кирково	0,067%
Момчилград	79%		Момчилград	1,000%
Крумовград	84%		Крумовград	2,000%
Черноочене	91%		Черноочене	0,162%
Цел	65%			55%
	Общини, изпълнили целите			
	Общини, неизпълнили целите			

ОБЩИНИ, ИЗПЪЛНИЛИ ЦЕЛИТЕ ЗА БИОРАЗГРАДИМИТЕ ОТПАДЪЦИ	ВСИЧКИ, БЕЗ КЪРДЖАЛИ ИВАЙЛОВГРАД ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД
ОБЩИНИ,ИЗПЪЛНИЛИ ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ	НИТО ЕДНА ОБЩИНА ОТ РЕГИОНА

ИЗВОДИ

- ❖ ОБЩИНИТЕ СА С МНОГО НИСКА СТЕПЕН НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ЧЛ.31 АЛ. 3 ОТ ЗУО - ПОДГОТОВКА ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА ХАРТИЯ, МЕТАЛ, ПЛАСТМАСИ И СЪТЪКЛО. ГЛАВЕН ПРИОРИТЕТ СЛЕДВА ДА СЕ ДАДЕ НА МЕРКИТЕ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВОТО НА ПОДГОТВЕНИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕЛА НА ДЕПОНИРАНИЯ ОТПАДЪК.
- ❖ ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ /И ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД/ СЛЕДВА ДА ВКЛЮЧАТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИЯ ОТПАДЪК, ЗА ДА ИЗПЪЛНЯТ НОРМАТИВНИТЕ ЦЕЛИ.

2. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

Кметът на общината е отговорен за:

☐ Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. (чл. 19, ал. 3, т. 5 от ЗУО)

☐ Предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. (чл. 10, ал. 4 от ЗУО)

При всички останали случаи, отговорността за управление на строителните отпадъци е на възложителя на строителството/премахването на строежите в съответствие с принципа „замърсителят плаща“.

Организацията на дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци на територията на общините от регион КЪРДЖАЛИ се извършва, както следва:

ОБЩИНА	ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ
АРДИНО	Общината е предвидила площадка, на която да се донасят строителните отпадъци от района, но няма организирано събиране. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.
ДЖЕБЕЛ	Няма разделно събиране на строителните отпадъци, депонират се в РЦУО Кърджали, заедно с битовите отпадъци.
ИВАЙЛОВГРАД	Общината ползва организирана площадка от бивша кариера с кантар, стоманобетонени клетки, ограда и подходяща настилка за прием на строителни отпадъци.
КИРКОВО	Строителните отпадъци, изхвърляни от домакинствата в контейнерите за битови отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци

КРУМОВГРАД	Общината е предвидила площадка, на който да се складира с цел третиране строителните отпадъци, няма система за разделното им събиране. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.
КЪРДЖАЛИ	Образуваните строителни отпадъци на територията на общината са предимно от юридически лица от строителна дейност. Малка част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите. Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. По принцип се декларират само количествата, за които строителни фирми и инвеститори се обръщат към общината за посочване на място и условия за депонирането им. Депонирането на строителните отпадъци от домакинствата, изхвърлени в контейнерите за битови отпадъци се извършва на РЦУО Кърджали
МОМЧИЛГРАД	На територията на общината няма изградена инфраструктура за третирането на отпадъци от строителството и разрушаването. Генерираните количества строителни отпадъци се извозват на регионалното депо в РЦУО Кърджали, заедно с битовите. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.
ЧЕРНООЧЕНЕ	Строителните отпадъци, изхвърляни от домакинствата в контейнерите за битови отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци
ЗА ВСИЧКИ ОБЩИНИ	Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. Декларират се количествата, за които строителните фирми са се обрънали към община за посочване на място и условия за депонирането им. Друг сериозен проблем е и това, че много отпадъци от тези дейности се изхвърлят нелегално край населените места и край междуселищните пътища. За строителните обекти е характерно разделянето на строителните отпадъци и земните маси от битовите отпадъци ако е имало такива

ИЗВОДИ

Няма точни количествени данни за генерираните строителни отпадъци в общините.

Прилага се установен ред, при извършване на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на строителните отпадъци, образувани от юридически лица на територията на общината.

Регистрират се случаи на нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци в т.ч. и изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за битови отпадъци.

Все още не се предлага се услуга за извозване на строителни и едрогабаритни отпадъци след извършени ремонтни дейности в домовете и разделното им събиране.

Регионалните общини нямат икономически интерес да извозват генерираните строителни отпадъци до РЦУО Кърджали и търсят локално решение на въпроса

Силно препоръчително е организирането на система за разделно събиране на генерираните строителни отпадъци, шредерирането им, предаването на арматурното и друго желязо и метали за рециклиране и ползване на наситнените фракции за обратни насипи на нарушени терени и междуселски пътища.

3. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ПСОВ

На територията на регион Кърджали има две ПСОВ - на община Кърджали и община Момчилград. Няма конкретни данни за генерираните утайки от дейността им. Предвид близостта на двете общини до РЦУО Кърджали, следва да се търси оползотворяването и обезвреждането им там.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В РЕГИОНА

✓ Инфраструктура за битови отпадъци

Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци

ОБЩИНА	ВИД ОРГАН ИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА	ИЗПЪЛНИТЕЛ	%ОБХВАНАТО НАСЕЛЕНИЕ	ВИД СЪДОВЕ	ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА	
АРДИНО	стопански	общ. Предприятие	98	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л, 4 куб контейнери	5	
ДЖЕБЕЛ	възлагане по ЗОП	"Глобал клийнер"	99	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л, 4 куб контейнери		
ИВАЙЛОВ ГРАД	стопански	Общ. Предприятие	98	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л, 4	2	външна фир

		"Спектъ р"		куб контейнери		ма до депо
КЪРДЖАЛИ	възлаган е по ЗОП	ДЗЗД „Грийн Партнър с- БКС” гр. София	99	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л	14	
КИРКОВО	стопанск и	общ. Предпри ятие	99	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л	3	нови
КРУМОВГ РАД	стопанск и	общ. Предпри ятие	80%	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л	4	
МОМЧИЛ ГРАД	стопанск и	общ. Предпри ятие	99	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л	2	стар и
ЧЕРНООЧ ЕНЕ	възлаган е по ЗОП	"Глобал клийнър "	99	кофи Мева 110,120,240 л, Бобри 1100 л		

■ Съдове и транспортни средства за събиране на отпадъци от сгурия и пепел

На територията на общините част от РСУО Кърджали, разделно събиране и оползотворяване на други потоци отпадъци, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, отпадъци от пепел и сгурия се извършва в общините Кърджали, Момчилград, Крумовград, Ардино и Джебел.

Съгласно данни от община Джебел и Момчилград, в общината се извършва разделно събиране на пепел и сгурия, чрез специални контейнери, разположени до тези за битови отпадъци.

■ Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло

Ползват се контейнерите на организациите, с които е сключен договор.

■ Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки

Към момента на изготвяне на програмата общините Кърджали и Момчилград са сключили предварителни договори за разделно събиране на обувки и текстил. Предвид интереса на разположените на по-далечно разстояние от РЦУО Кърджали общини да транспортират минимално количество смесен битов отпадък към регионалния център, е препоръчително да сключат договори с организация за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки. Проблем е, че организациите за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки нямат

икономически интерес да обслужват малките регионални общини.

Препоръчително е близко разположените една до друга регионални общини да сключат съвместен договор с една и съща организация, за да завишат потенциалния интерес.

■ Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци

Към момента няма закупени такива. Силно препоръчително е планирането на системи за разделно събиране и определяне на броя и капацитета на необходимите съдове. Като се има предвид, че се ползват сезонно - от април до октомври, препоръчително е ползването на един и същ тип съдове - например контейнери 4 или 6 кубикови - за разделно събиране на биоразградимите и на строителните отпадъци, боядисани съответно в зелен и друг цвят, които да се обслужват от едни и същи контейнеровози.

Инфраструктура за разделно събиране на други отпадъци от бита

Едрогабаритните отпадъци от територията на община Кърджали се събират в в два обществено събирателни центрове, като единия е разположен в най- големия квартал на гр. Кърджали, а другия промишлена зона в района за „Серта- България”.

За разделното събиране на текстилните отпадъци от домакинствата, община Момчилград е разположила общо 3 броя контейнери.

■ Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита

Общините от регион Кърджали нямат въведени системи за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата, освен за опасните масово разпространени отпадъци, за които има сключени договори с организации за оползотворяване на МРО.

Няма изградени системи за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, поради факта, че след това няма къде да се предадат за третиране в България, а третирането в чужбина е твърде скъпо.

Предвид малкото количество, този въпрос не е приоритетен за периода на тази регионална програма..

Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци

Регионален център за управление на отпадъците РЦУО Кърджали

Към настоящия момент на площадката на РЦУО Кърджали са изградени и функционират следните подобекти:

1. Клетка № 1 за депониране на отпадъци
2. Ограда на РЦУО Кърджали;
3. Административно-битова сграда;
4. Контролно- пропускателен пункт;
5. Трап за дезинфекция и фундамент за кантар;

6. Площадка за опасни отпадъци - карантинна зона;
7. Площадкова ВиК-мрежа;
8. Площадково ел. захранване и районно осветление;
9. Пречиствателно съоръжение за отпадъчни води;
10. Трафопост тип БКТП 1x400 kVA/20/0,4 kV;
11. Система за улавяне и отвеждане на газ до газстанцията /факел/-частта: колектор, шахта за кондензоотделител и газстанцията /факел/;
12. Система за събиране на инфилтрат от Клетка 1 и оросителна система;
13. Резервоари за питейна вода и вода за ПП-нужди;
14. Подпорна стена към ограда;
15. Станция аз гориво;
16. Автомивка;
17. Площадка /склад/ за инертни материали;
18. Вертикална планировка;
19. Вход депо и пътища и паркоустройство и Външен водопровод за захранване с питейна вода.
20. Мониторингови клкаденци
21. Клетка 2 за отпадъци, югозападно от Клетка 1;
22. Втори ретензионен басейн за инфилтратни води РБ2, разположен в площадката на РЦУО Кърджали, съгласно проектно решение на избрания изпълнител.
23. Обслужваща инфраструктура за Клетка 2 – противопожарен водопровод, площадково електрозахранване и районно осветление , газов колектор / само проектиране, без изграждане/, оросителна система , дренажен колектор инфилтрат , асфалтов път за достъп на сметовозните коли , канавки за отвеждане на повърхностните води в обхвата на клетката;
24. Клетка 3 за отпадъци, югозападно от Клетка 2;
25. Обслужваща инфраструктура за Клетка 3– противопожарен водопровод, площадково електрозахранване и районно осветление , газов колектор / само проектиране, без изграждане/, оросителна система , дренажен колектор инфилтрат , асфалтов път за достъп на сметовозните коли , канавки за отвеждане на повърхностните води в обхвата на клетката;
26. Система за видеонаблюдение за цялата площадка на РЦУО Кърджали;

27. Изграждане на 1 брой мониторингов кладенец за контрол на емисиите в подземните води в долната южна част на площадката на РЦУО Кърджали, в рамките на терена, отреден за компостираща и сепарарираща инсталация;

За РЦУО Кърджали е с изградена система за електрозахранване и водозахранване, за които са сключени договори с експлоатационните дружества за техническата инфраструктура.

Към настоящият момент оператора на депото „Зауба“ ЕАД, съгласно Договор № 17975-03/25.06.2021 г., сключен между Община Кърджали като Възложител и „Зауба“ ЕАД като Изпълнител, който изпълнява условията от комплексното разрешително по експлоатацията, закриването, поддръжката и след експлоатационните грижи за площадката на депото, със срок 60 месеца.

Таблица 8 - Количества депонирани отпадъци в РЦУО Кърджали

Депонирани количества смесен битов отпадък в РЦУО Кърджали по години в тонове					
Общини	2017	2018	2019	2020	2021
Кърджали	18991,96	20636,20	21197,08	21193,28	18746,14
Ардино	2017,86	2417,78	2351,42	2499,14	2061,58
Кирково	3351,48	3325,02	4238,00	4147,56	3996,28
Момчилград	2585,68	3138,18	3138,41	2753,76	2936,39
Джебел	2147,06	1633,20	1705,94	1945,00	1835,12
Черноочене	-	-	-	-	-
Крумовград	2637,29	2731,47	2875,69	2898,84	2828,08
Ивайловград	164,22	209,02	242,60	430,46 т.	368,58
ОБЩО:	31895,55	34090,87	35749,14	35437,58	32772,17
Генериран отпадък		34090,87	35749,14	35437,58	32772,17
% депониран		100 %	100 %	100 %	100 %

Инсталации за оползотворяване на сметищен газ

Няма изградена в РЦУО Кърджали. Препоръчва се обследване на газа с цел преценка целесъобразността й.

Претоварни станции

По програмата ИСПА е правено проучване за целесъобразността от изграждане на претоварни станции. Предвидени са 4 претоварни станции, съответно на територията на общините Ивайловград, Крумовград, Ардино и Кирково.

И четирите претоварни станции не са построени, като строежът им е спрял с акт 10 по ЗУТ.

Целесъобразно е дострояването им, като където е възможно интегрирането им с общински площадки за разделно приемане на отпадъци от гражданите и за складиране на разделно събраните биоотпадъци и строителни отпадъци в тези общини.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Няма в нито една община в региона.

Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци

Няма в нито една община в региона.

Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители

Община Кърджали има 2 площадки, построени по проект от ИСПА, които са с малка площ и имат нужда от реконструкция. Съгласно ЗУО нормативно задължение за такъв център имат общините с населени места с население над 10000 жители- нормативно задължително е само за град Кърджали.

Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци

Закупувани са във всички общини по трансграничен проект домашни компостери , но не е постигната устойчивост. Причината е, че не е достатъчно обучението на населението и няма икономическа мотивация.

✓ Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

Община Ивайловград ползва бивша инфраструктура на кариера - организирана площадка с кантар, сграда, стоманобетонни клетки и старо оборудване за разтрошаване на строителни отпадъци.

Общините Ардино, Крумовград, Момчилград са определили площадки за приемане на строителни отпадъци, но все още не са ги процедирали докрай.

В РЦУО Кърджали операторът има право да оползотворява строителни отпадъци до 5000 тона/годишно за вертикална планировка, вътрешни пътища и рекултивация на клетките за отпадъци.

В целия регион няма фирма с издаден разрешителен документ за третиране на строителни отпадъци от бита по чл. 35 от ЗУО.

✓ **Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ**

Няма в региона.

✓ **Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци**

Не са изградени нито инсталации за сепариране, нито инсталации за компостиране в общините в региона.

ИЗВОДИ	Липсва съвременна инфраструктура за третиране на отпадъци в регион Кърджали.
	Необходимо е изграждане на системи за разделно събиране на биоразградимите и строителните отпадъци във всяка една община от региона.
	Необходимо е изграждането на регионална система за транспортиране на разделно събраните биоразградими отпадъци към регионалната инсталация за компостиране, в общините които ще я ползват.
	Необходимо е изграждане на регионално съоръжение за третиране на биоотпадъците на територията на РЦУО Кърджали, предвид определящото количество, генерирано от община Кърджали и гарантираното ползване на произведения компост.
	Необходимо е изграждане на регионално съоръжение за сепариране на отпадъците на територията на РЦУО Кърджали, предвид определящото количество, генерирано от община Кърджали и гарантираното ползване на произведения компост.
	Когато липсва търговски интерес от страна на фирми с издадени разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО, следва общините да предприемат мерки за разделно приемане, събиране и съхранение с балиране на хартия, картон, пластмаса, стъкло и метал. Това налага на територията на всяка община, на разстояние по-голямо от 15 км от РЦУО Кърджали, да има обособена площадка за приемането, балирането и съхранението им.
	Препоръчва се включване от общините в местната си наредба изискване за получаване на годишни отчети за подготвените за третиране отпадъци от всяко едно дружество, работещо на тяхна територия и притежаващо документ за дейности с отпадъци по чл. 35 от ЗУО. Това ще им позволи да ги добавят в отчетните си количества и да увеличат изпълнението на нормативните цели.

**ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ВЪВЕДЕНИТЕ СХЕМИ ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ПРИНЦИПА НА „ОТГОВОРНОСТ
НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И „ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА”**

В РСУО Кърджали се прилагат всички схеми за управление на отпадъците в съответствие с националното законодателство в т.ч.: отговорност на причинителя и притежателя за образуваните отпадъци при производството на стоки и услуги; разширена отговорност на производителя относно 6 групи масово разпространени отпадъци; и схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци.

Проблемно е получаването на максимални количествени резултати от прилагането на тези схеми, с които да се подпомогне постигането на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

ИЗВОДИ

Необходимо да е да се предвиди осигуряване на разпознаваеми друг вид съдове за събиране на ТБО, предназначени за магазините, ресторантите и другите търговски обекти, поименно на обект, за който е издадено разрешение, снабдени с ключета, като таксата ТБО да се изчислява на база на броя вдигания и обемната плътност на битовия отпадък на тези съдове. Така ще се избегне ползването на съдовете за гражданите от търговските обекти, ще се приложи принципът „Замърсителят плаща“ и ще въведе икономически стимул за разделно събиране на рециклируемите отпадъци

Паралелно на това се препоръчва да се организират в определени дни специални курсове за безплатно събиране на рециклируемите хартия и картон, РЕТ и стъклени бутилки, от същите тези обекти. Целта е да се създаде у тях икономически интерес да ги събират разделно, като заплащат по-малка такса ТБО за сметосъбине и депониране, на база на по-малкото количество смесен отпадък, който депонират

Създаването на типови договори, с включени в тях количествени параметри, с организациите по оползотворяване на МРО, които да се ползват от всички регионални общини и периодични - 2 пъти/годишно регионални срещи на отговорните служители на общините за обмяна на добър опит.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ДЕЙСТВАЩИТЕ НОРМАТИВНИ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ В КОНТЕКСТА НА ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

На основата на прегледа на европейското, националното и на местната правна и нормативна рамка в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

- На европейско и национално ниво е прието ново обширно и много амбициозно законодателство в сектора на управление на отпадъците, основаващо се изцяло на стратегическите и политически документи за „кръгова икономика“ и „нулеви отпадъци“. В контекста на политиката на Европейската комисия за отпадъците и развитие на кръговата икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. В този смисъл, държавната политика по управление на отпадъците се фокусира върху интегрирането на нови, устойчиви от екологична гледна точка модели, където от битовите отпадъци да се отделя всичко, което може да се оползотвори и рециклира, да се превърне в енергия, суровина за индустрията, а в изградените регионални депа да се депонират минимални количества отпадъци.
- В следващите пет години се очаква ЕК да направи допълнителни проучвания и е възможно въвеждане на нови още по-амбициозни законодателни изисквания относно хранителните отпадъци, отпадъците от текстил и отпадъците от строителство.
- Въведената общинска нормативна уредба отговаря на програмните документи и политики, посочени в националната правна рамка и съдържа конкретни разпоредби, по отношение правата и задълженията на местната власт в сектор „Управление на отпадъците“. Наред с предстоящите нормативни промени в законодателството по отношение на сектор управление на отпадъците е необходимо навременно отразяване на нормативните промени в местната нормативна уредба, както и промени в нормативните документи на общината, съобразно местните условия и възникващи потребности в общините;

Таблица 9 - Информация за местните нормативни документи по общини

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ	Общинска наредба за УО	Общинска наредба за поддържане на чистотата и околната среда	Общинска наредба за поддържане на зелената система	Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината
Ардино	да	да	да	
Джебел	да		да	
Ивайловград	да	да	да	
Кирково	да			
Крумовград	да			
Кърджали	да		да	да
Момчилград	да	да	да	да
Черноочене	да			

Приета е нормативна уредба на местно ниво в съответствие с чл.22 от ЗУО, която да детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, на гражданите и юридическите лица по отношение на управление на отпадъците и съдържа ли тя минималните изисквания на ЗУО;

Все още се търси оптималното решение какви промени да се извършат в Наредбите за местните данъци и такси, за да отразят изискванията за използването на основите за всяка от услугите по чл.62 от Закона за местните данъци и такси и отчитайки разпоредбата, че количеството битови отпадъци е водеща основа за определяне на размера на таксата за битови отпадъци (чл.67, ал.4, ЗМДТ);

Необходимо е също така и да се предвидят промени в местните наредби, които да отразят избраните решения за постигане на нормативните цели за постигане на процентите отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Общините, включени във всеки от регионите по чл.49, ал.9 от ЗУО, създават регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци. Регионалната система за управление на отпадъците има за цел да постигне тяхното ефективно събиране, транспортиране и третиране и изпълнение на задълженията по чл. 19 от ЗУО чрез участие на общините. Общините, включени във всеки от регионите по чл. 49, ал. 9 от ЗУО, създават по реда на този закон регионално сдружение. Общото събрание на регионалното сдружение се състои от кметовете на участващите в него общини. Органи на управление на регионалното сдружение са общото събрание и председателят на сдружението.

Регионалното сдружение “За чисти Родопи” е сдружение с нестопанска цел на 8-те общини - Кърджали, Черноочене, Момчилград, Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград и Ивайловград. Сдружението е учредено на 23.04.2002 г., в гр. Кърджали, вписано с решение № 601 по фирмено дело 173/2002 в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при Кърджалийски окръжен съд, БУЛСТАТ 108550577, данъчен номер 1096901204.

Основната му цел е опазване на околната среда от вредното въздействие на отпадъците чрез обединяване на усилията на общините – членки за осигуряване на инвестициите за изпълнение на нормативните функции и управленските отговорности.

Таблица 10 - Предложение за разпределение на дейностите по отпадъците, които да се изпълняват регионално и локално

Разпределение на услугите, които общините-членки ще изпълняват самостоятелно и в РСУО		
Отговорности на кметовете на общини, съгласно ЗУО	Начин на изпълнение самостоятелно	В обхвата на РСУО
1. осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;		

2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;		
3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;		
4. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;		
5. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;		
6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;		
7. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;		
8. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 от ЗУО на общото събрание на регионалните сдружения по чл.24, ал. 1 от ЗУО и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;		
9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;		
10. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;		

11. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по- голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;		
12. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;		
13. осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;		
14. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община		
15. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.		
16.Провеждане на обществени поръчки за избор на доставчици и изпълнители по изграждането на елементите на РСУО		
17.Провеждане на процедури по избор на оператор/и на РСУО		
18.утвърждаване на единна цена за третиране на отпадъка, постъпил в РСУО		
19. Регионална програма за управление на отпадъците на РЕГИОН Кърджали за общините Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене.		
20.Приемане на инвестиционна програма за развитието на РСУО		
21.Определяне на реда и начините за събиране и разпределение на дължимата цена от потребителите на РСУО (общините, членове на РСУО)		
22.Определяне на цените и сключване на договори с външни ползватели на РСУО		
23. Осъществяване на контрола на експлоатацията на РСУО и дейността на избрания оператор		
24. Закриване и рекултивация на излезли от експлоатация депа и нерегламентирани сметища		

Съгласно ЗУО, общините част от регионалното сдружение, регулярно провеждат общо събрание, при което са взети решения за освобождаване на натрупаните отчисления за

изграждане на клетка 1; клетка 2 и клетка 3, както и съпътстващата инфраструктура. За постигане на по-високо ниво на рециклиране и оползотворяване, съгласно целите заявени към чл.31, ал.1 от ЗУО, за регионалната система ще бъдат необходими допълнителни мерки свързани с развитието на инфраструктурата за управление на битови отпадъци на ниво региона, например инсталация за сепариране; инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителни отпадъци и др.

Важно е да се отбележи, че съгласно нормативните изисквания към чл.21, ал. 1 от ЗУО , членовете на регионалното сдружение е необходимо да предприемат действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци. инсталация.

ИЗВОДИ	Съгласно нормативните изисквания към чл.21, ал. 1 от ЗУО ,членовете на регионалното сдружение е необходимо да предприемат действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци. Инсталация
	Особено важно е членовете на регионалното сдружение да утвърждават тръжната документация и да имат представители в комисиите по ЗОП, с които се избират операторите на регионалните съоръжения и цената на третиране на тон.
	Включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодни обучения от външни експерти и срещи за обмяна на опит на заетите с дейности по отпадъци служители на общините.
	Включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодна среща преди март месец на всяка година за обединяване на отчетите на общините, свързани с отпадъците и изчисляване на постигнатите общински и регионална цел за подготовка на отпадъците за рециклиране и оползотворяване и на изведените от депо отпадъчни потоци

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ, В Т.Ч. ПРИЛАГАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ФУНКЦИИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И МЕСТНИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Дадена е картина на наличните ресурси по общини за планиране, организация и контрол по изпълнението на дейностите с отпадъци.

Таблица 11 - Ресурси за дейностите по управление на отпадъците по общини

ЕКСПЕРТИ	Началник отдел ООС	Старши експерт ООС	Главен експерт ООС	Гл.специалист ООС	Специалист ООС	Общинско предприятие дейност чистота
Ардино	1	1	1	1		
Джебел				1		Да
Ивайловград			1	1		
Кирково				1		БКС
Крумовград				1	1	Да
Кърджали		2		1		
Момчилград	1	1	1			
Черноочене						

**ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗ НА ЗАМЪРСЕНИ В МИНАЛОТО
ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ
МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

На територията на община Джебел няма официално депо, което да е закрито. През 2017 е изчистено временното място за отпадъци с идентификатор 12468.2.38

За всички останали общини, на чиито територии е имало отредени депа за отпадъци, тези общински депа са закрити в рамките на програмата ИСПА, като и последващия мониторинг е по същата програма.

На територията на РЦУО Кърджали има една запълнена клетка, чиято експлоатация е преустановена - това е клетка 1.

Също така все още не е издаден все още акт 16 за завършване на рекултивацията на старото общинско депо на община Кърджали, което е на територията на РЦУО Кърджали. Към момента е издаден акт 15 от ЗУТ.

ИЗВОДИ

Няма необходимост от допълнителни мерки за изпълнение на изискванията на националното законодателство относно депата за отпадъци с преустановена експлоатация на територията на регионалните общини.

За община Кърджали е необходимо да актуализира проекта за рекултивация на база на реалното състояние на запълнената вече клетка 1 и да кандидатства за финансиране за нейната крайна рекултивация

**ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ПРИЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ И
СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ПО ПРЕДОТВРЯТЯВАНЕ
ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ**

Все още няма установени практики по предотвратяване на отпадъците в общините-членки на РСУО Кърджали. По-скоро се практикува предаване на храни „годни за ползване или ползване на многократни стъклени опаковки вместо еднократни пластмасови от търговски вериги като „Кауфланд“, „Лидл“ и „Билла“ на териториите на общините, както и отделни инициативи в училищата.

Община Крумовград има създаден фонд за стимулиране на местни фирми, в който би могло да се включи приоритет финансиране на проекти, които водят до предотвратяване образуването на отпадъци.

Припоръчително е да се събира целево информация за проекти на местно ниво, насочени към предотвратяване на отпадъците, както и работа със Стопанската камара, БТПП и бизнес клубовете за съвместни такива проекти.

**ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ФИНАНСОВИТЕ ПОТОЦИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИ**

Илюстрирали сме таксата на човек от населението и на тон отпадък и сме сравнили таксите на отделните общини по отношение на критерия за поносимост на таксата битови отпадъци.

Информация за приходите от ТБО по общини за 2022 година общо в лв и на тон отпадък

Таблица 12 - Информация за приходите от такса битови отпадъци по общини

Община	2022 г.
	Приходно- разходна план - сметка
КЪРДЖАЛИ	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	6961621 379,10
ДЖЕБЕЛ	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	778000 424
КИРКОВО	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	810345 188,56
КРУМОВГРАД	

ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	772970 209,73
МОМЧИЛГРАД	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	943 521 275,13
АРДИНО	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	627 307 254
ЧЕРНООЧЕНЕ	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	439 550 271,91
ИВАЙЛОВГРАД	
ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	317938,7 256,76

Изчислена е прагът на поносимост на такса битови отпадъци за гражданите на базата на 1% от располагаемия паричен доход.

Таблица 13 - Праг на поносимост на ТБО за гражданите от РСУО Кърджали по общини

СРЕДНА БРУТНА ГОДИШНА РАБОТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО ИЛИ СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПРЕЗ СЪОТВЕТНАТА ГОДИНА		Разполагаем паричен доход - за областта съгласно НСИ, по общини преизчислен	Размер поносима такса на лице- 1% от располагаемия доход	Приход от такса ТБО на жител за общините за 2022 г
	(лева)			
Област, Община	2021			
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ	14508	6103	61,03 лв.	
ОБЩИНА АРДИНО	10815	5170,89	51,71 лв.	40,98 лв.
ОБЩИНА ДЖЕБЕЛ	15542	6363,98	63,64 лв.	72,16 лв.
ОБЩИНА КИРКОВО	11606	5370,54	53,71 лв.	31,81 лв.
ОБЩИНА КРУМОВГРАД	17864	6950,05	69,50 лв.	37,79 лв.
ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ	15087	6249,14	62,49 лв.	97,61 лв.
ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД	13281	5793,31	57,93 лв.	49,36 лв.
ОБЩИНА ЧЕРНООЧЕНЕ	11986	5466,45	54,66 лв.	22,88 лв.
ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД	12132	5503,30	55,03 лв.	56,23 лв.

Критерият за поносимост е 1% от располагаемия годишен доход на жител. За област Кърджали този доход е 6103 на човек, годишен за 2021, към момента на написване на програмата данните за 2022 още не са излезли. Тоест критерият за поносимост е 61,03 лв/жител/година или 146,47 лв/домакинство/година средно за областта. Критерият за поносимост е посочен поотделно и за всяка община, на база на данните от НСИ за brutното възнаграждение на жител.

ИЗВОДИ	Към момента приходите от ТБО покриват минималния обхват услуги за управление на отпадъците, включени в ЗМДТ.
	Всички общини, с изключение на Кърджали и Джебел, са под критерия за поносимост на такса ТБО, тоест имат потенциал за увеличение на местната такса ТБО.
	Също така, като се има предвид, че повечето общини имат население по постоянен адрес по-голямо от този по настоящ адрес. Редно е да преразгледат начина, по който определят таксите битови отпадъци, като определят постоянна съставка, свързана с необходимите капиталови разходи и разходите за почистване на обществените места, приложима за всички регистрирани по постоянен адрес и променлива съставка, свързана с текущите разходи за всички регистрирани по настоящ адрес.
	Предвид новите нормативни изисквания е необходимо да се въведат системи за разделно събиране на биоразградимите и строителни отпадъци, както да се изградят регионални инсталации за третирането им. Отделно общините следва да обслужват всички съоръжения или мероприятия за разделно събиране на битовите отпадъци. Следователно ще са необходими допълнителни приходи към системата.
	За оптимизиране на бюджета за дейности с отпадъци и силно препоръчително общините от РСУО да подготвят проекти, съгласно приоритетите за програмния период и изискванията на ОПОС, за да си гарантират най-ниска цена на капиталовото финансиране на новите системи за дейности с отпадъци, които ще въведат

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ И СТИМУЛИ В СЕКТОРА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Най-общо икономическите инструменти могат да бъдат обединени в няколко групи:

- Такса за депониране на битови отпадъци. Тази група инструменти включва разнообразни такси за депониране на отпадъци на депа, такси за изгаряне на отпадъци в инсинератори, както и различни по вид забрани за депониране и изгаряне на отпадъци;
- Схеми плащане при изхвърляне. Това са инструменти, при които населението и бизнеса заплащат за събирането, извозването и третирането на генерираните от тях отпадъци. Тези схеми са пряко свързани с количеството на генерираните от съответните лица отпадъци, като те заплащат на кг/чувал/контейнер и т.н.
- Схема за отговорност на производителя. Това са схеми, при които производителите и вносителите на дадени продукти, чиято употреба създава масово разпространени отпадъци, се задължават за финансиране и организиране

на дейностите по оползотворяване на тези отпадъци;

Обезпеченията по чл.60 и отчисленията по чл.64 от ЗУО са икономически инструменти, насочени към намаляване на количествата на директно депонираните отпадъци и акумулиране на финансови ресурси за закриване и рекултивация на депата за отпадъци след изчерпването на техния капацитет. Размерът на отчисленията по чл.64 на 1 тон отпадък нараства с всяка изминала година, като вече достигна максималния си размер от 95 лв/тон.

ИЗВОДИ

Основният икономически инструмент е таксата ТБО. Необходимо е да се осигури определяне на таксите ТБО съгласно генерираното количество отпадък. Особено важно е да се отделят търговските обекти от ползването от съдовете за населението, да им се дадат разпознаваеми друг вид съдове с ключета за тях, и тяхната такса да се определя на база брой изхвърляния и средно тегло на отпадъка в съда.

Паралелно на това се препоръчва да се организират в определени дни специални курсове за безплатно събиране на рециклируемите хартия и картон ,РЕТ и стъклени бутилки, от същите тези обекти. Целта е да се създаде у тях икономически интерес да ги събират разделно, като заплащат по-малка такса ТБО за сметосъбиране и депониране, на база на по-малкото количество смесен отпадък ,който депонират

Впечатлението е, че размерът на отчисленията по член 64 от ЗУО е прекомерен за общините. Необходимо е регионалното сдружение да изясни и да прилага законовата процедура през ИАОС за отчетност, която постига намалението им, съответно с 50% за рециклируемите отпадъци и 50% за биоразградимите отпадъци

*III. SWOT АНАЛИЗ - АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И
СЛАБИТЕ СТРАНИ НА ДЕЙНОСТТА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И НА
ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ ОТ
СРЕДАТА*

Силни страни. Силните страни са ресурс, умение или друго предимство, което притежава регион Кърджали в сравнение с други сходни общини и/или Региони, средното за страната. Силната страна е отличително качество, което показва кои са сравнителните предимства на региона.

Слаби страни. Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на общините от региона. Те характеризират изоставането на разглежданата област в спрямо други общности, с които се правят сравнения, или спрямо поставени изисквания.

Възможности. Те представляват най-благоприятните елементи на външната среда на ниво РСУО.

Заплахи. Това са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за изследваната област. Те поставят най-големите бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

Матрица на SWOT анализа. Тя представлява таблица, която се състои от четири квадранта, в които се подреждат и визуално представят основните характеристики на управлението на отпадъците (вж. схемата по-долу). Попълването на четирите квадранта обобщава резултатите от аналитичната част по-горе и изводите и препоръките, направени в края на всеки анализ. При извършване на SWOT анализа се подбират само най-важните от тях, които да попаднат в съответните квадранти на матрицата.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
Общините от региона са разработили необходимите, наредби и други нормативни документи.	Възможно е осигуряване на грантови средства по оперативни и/или национални програми за финансиране на проекти за изграждане/доизграждане на елементи от регионалната система за управление на отпадъците.
Действащият Регионален център за управление на отпадъците РЦУО Кърджали има изграден капацитет с две клетки Клетка 2 и 3 и определена площ за изграждана на инсталация за компостиране и сепариране	Общоевропейска стратегия и свързаната с нея промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците.
Общините от региона дават необходимия приоритет на дейностите по управление на отпадъците.	В България се предлагат нови технологии и оборудване за третиране на отпадъците.
Общините от РСУО Кърджали са осигурили съдове и техника за събиране на смесени битови отпадъци , която обслужва почти 100% от населението на съответната община	Създаването на партньорства между институции, бизнес и научните среди за минимизиране на отпадъците и ресурсна ефективност.
Към 2020 година пет от общините на РСУО Кърджали са изпълнили целите по чл. 31, ал. 1,2 за намаляване на количествата депониране биоразградими отпадъци.	Провеждат се много национални и други общински кампании и медийна разгласа за повторна употреба и рециклиране на отпадъците, което повишава готовността на населението.
Ниско ниво на генерирани отпадъци на 1жител в региона	
Съществува от години Регионално сдружение за управление на отпадъците и общините участват активно в него.	
Общините от региона са предприели действия за прекратяване експлоатация на старите общински депа на тяхна територия, посредством осигурено финансиране от ИСПА.	

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
Все още е голям делът на депонираните отпадъци, което обуславя необходимостта от инвестиции за изграждане на нови клетки в РЦУО Кърджали	Инфлационни процеси и нови нормативни изисквания, които увеличават значително разходите за управление на битови отпадъци и необходимостта за повишаване на такса за битови отпадъци за населението
Област Кърджали е на 22 място от общо 28 области по стойност на brutната работна заплата на жител, което намалява прага на поносимост за увеличение на такса ТБО	Необходими са допълнителни инвестиции за управление на отпадъците съобразно нормативните изисквания и достигане на набелязаните нови цели.
В региона има голяма разлика между населението по постоянен и настоящ адрес, което налага специфика при формирането на адекватна такса ТБО, която да покрие всички необходими постоянни разходи и допълнителния сезонен поток отпадъци	Трудност на нискодоходните групи да отделят допълнителни средства за услуги и дейности, свързани с управлението
Регионът се отличава с голям брой неголеми населени места и планински терени, които увеличават изискванията към събирането и транспортирането на отпадъците и съответно свързаните с тях разходи.	Налагане на санкции при неспазване изискванията на националното и европейско законодателство.

Предвид по-ниския праг на поносимост на такса ТБО от средния за страната, съществено за общините от РЦУО Кърджали е да планират устойчиво системата си с оптимизация на оперативните разходи и минимизиране на цената на капиталовите разходи.

В тази връзка е особено важно да се ползват възможността за получаване на грантово финансиране от Оперативна програма Околна среда 2023-2028 година.

Приоритетите на ОПОС за програмния период до 2028 година са следните:

Мерки за развитие/надграждане на инфраструктурата, свързана с управлението на битовите отпадъци на регионално ниво на управление на отпадъците за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и депониране на отпадъци:

- За РСУО Габрово, Видин, Ловеч, Луковит, Омуртаг, Панагюрище, Разлог, Рудозем, Търговище и Кърджали – мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъците, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и предварително третиране и др. (съгласно Приложение 7 от НПУО 2021-2028 г.);

- За РСУО Велико Търново, Враца, Карлово, Костенец, Малко Търново, Монтана, Перник, Плевен, Силистра, Стара Загора, Харманли, Хасково - мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъци, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и надграждане на съществуващи инсталации за предварително третиране и др. (съгласно Приложение 6 от НПУО 2021-2028 г.);

□ Мерки за изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка - изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка,

- осигуряване на разделно събиране на отпадъци в задължителна комбинация с рециклиране на отпадъци в индустриални зони/паркове (с изключение на производствени и опасни отпадъци, отпадъци от опаковки, от електрическо и електронно оборудване, от батерии и акумулатори, от текстил);

□ Мерки за рециклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране;

□ Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране на отпадъци и/или за рециклиране на разделно събрани отпадъци, мерки за предотвратяване и др. за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране и намаляване количествата на депонираните битови отпадъци – за РСУО съгласно Приложение 8 на НПУО 2021-2028 г.;

□ Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България и тестването на тези модели в три регионални системи за управление на отпадъците;

□ Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението

•Рекултивация на депа, повторно преработване на депонирани отпадъци или осигуряване на безопасност на съществуващи депа без увеличаване на техния капацитет.

В НПУО 2021-2028 са анализирани и идентифицирани депата / клетките на депата за битови отпадъци, които са запълнени и трябва да бъдат закрити. Европейското и националното законодателство изисква финансови гаранции/обезпечения от собствениците на депа за затваряне и последващ мониторинг на депата. Собствениците на депата за битови отпадъци са общини. Анализите показват, че за някои от депата натрупаните средства по чл. 60 от ЗУО не са достатъчни, за да покрият всички дейности по рекултивацията и последващия мониторинг. Общините се нуждаят от допълнителни средства – за техническата рекултивация, за да рекултивират своевременно депата и да гарантират намаляване на риска от по-нататъшно замърсяване на околната среда и превентиране рисковете за човешкото здраве.

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

При формулиране на стратегическите цели на общинските програми за управление на отпадъците следва да се изхожда от стратегическите цели, поставени в Националния план за управление на отпадъците за същия период, т.е. стратегическите цели в общинските програми е целесъобразно да са същите като тези в НПУО.

За всяка от стратегическите цели се разработват оперативни цели, които следва да са пряко съотнесими към съответната стратегическа цел, т.е. да допринасят за нейното постигане. Както и стратегическите цели, оперативните цели също са кратки и ясни. За разлика от стратегическите цели, те могат да бъдат краткосрочни и средносрочни. И при формулиране на оперативните цели трябва да се приложат общите правила за определяне на цели, а именно целите трябва да са:

- Специфични - да са възможно най-точни и конкретни;
- Измерими - да са формулирани по начин, който да дава възможност за оценка дали са постигнати;
- Реалистични - да е възможно да бъдат изпълнени;
- Времево обвързани - да е определен срок за изпълнение.

Някои от оперативните цели са предварително определени в националното законодателство и в националните програмни документи, например целите за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло; целите за биоразградимите отпадъци и т.н. За онези потоци отпадъци или компоненти на системата за управление на отпадъците, за които няма определени национални цели, общината също може да определи оперативни цели.

✓ Стратегически цели

- **Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е:** Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива;
- **Стратегически цели, гарантиращи постигане на генералната цел на Плана:**
- **Цел 1 :** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване
- **Цел 2 :** Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци
- **Цел 3 :** Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.
- **Цел 4:** Постигане на стратегическите цели на поносима за населението цена и по устойчив начин.

✓ **Оперативни цели**

Оперативни цели и съответно показатели, произтичащи от актуалното национално законодателство (чл.31 от ЗУО) и НПУО 2021–2028 г. са:

1 .Подготовка за повторна употреба и рециклиране:

Целите за подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци за периода 2021-2025 г. се постигат поетапно, като след 31 декември 2020 г. нарастват всяка година с по 1 на сто, както следва:

- 31	декември	2021	г.	-	51	на	сто;
- 31	декември	2022	г.	-	52	на	сто;
- 31	декември	2023	г.	-	53	на	сто;
- 31	декември	2024	г.	-	54	на	сто;
- 31	декември	2025	г.	-	55	на	сто.

най-късно до 1 януари 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, да достига не по- малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2025 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 55 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2030 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 60 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2035 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 65 на сто от общото тегло на тези отпадъци.

2.Цели за намаляване на депонираните отпадъци.

- най-късно до 31 декември 2035 г. количеството на депонираните битови отпадъци да бъде намалено до 10 на сто или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло). Тази цел се постига поетапно както следва:

- до 31 декември 2025 г. - най-малко до 50 на сто от общото им тегло;
- до 31 декември 2030 г. - най-малко до 30 на сто от общото им тегло.
- най-късно до 31 декември 2020 г. и след това количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци да бъде до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани през

Изборът на конкретни целенасочени мерки и тяхната комбинация във времето представляват различните алтернативи за достигане на набелязаните цели.

IV. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ

Разгледани са възможните алтернативи за постигане на оперативните цели. Изходната точка са принципите, с които се планират дейностите за управление на отпадъците. Оценена е основния стратегически подход, който следва да се заложи като най-реалистичен. На тази база са изведение възможните дейности, които биха постигнали измерими резултати за постигане на целите.

ПРИНЦИП НА ПЛАНИРА НЕТО	СТРАТЕГИ Я	ПРЕДЛОЖЕНИ МЕРКИ
ЦЕЛ: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци		
Всеки генератор на отпадък да има отговорност за управлението на отпадъка, който генерира	Да се въведе система за икономическа мотивация на гражданите да събират разделно с цел рециклиране генерираните от тях хартия, пластмаса, стъкло и метал, биоразградими и строителни отпадъци	Вендинг машини с ваучери, с които може да се заплащат общински такси и услуги
		Да се разположат в максимална близост до административните и търговски обекти контейнери със съдове за разделно събиране на хартия и пластмаса, със собствено ел.захранване от фотоволтаици, батерия и видеокамера

	Да се създаде локална възможност на търговските единици да предават за разделно събиране генерираните от тях опаковки отделно, с цел да не се смесват в съдовете с битови отпадъци	Да се въведат съдове за сметосъбиране с ключове и да се заплаща услугата на съд и брой вдигания
		Да се въведат дни за събиране на предварително събрани и оставени от тях хартия, пластмаса, стъкло и метал
	Да се създаде регионална възможност за сепариране на събрания смесен битов отпадък	Да се изгради на територията на РЦУО Кърджали инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, предвид преобладаващото годишно количество от община Кърджали и възможността за оползотворяване на подситовата фракция
	Да се осигури отчетност за количествата подготвени за рециклиране отпадъци на територията на всяка община	Да се изисква получаване на отчетите по НИСО и в общината. Да се въвеждат данните от НИСО и в общинска отчетна система за дейности с отпадъци от всяко лице на територията на общината, притежаващо разрешителен документ по чл. 35 от ЗУО, с което общината да може да изчислява постигнатата цел за рециклиране на отпадъците - чл. 31, ал. 1, т.3 от ЗУО

		Във всяко средищно село и градски район да се осигурят площадки със съдове за събиране на строителен отпадък, които да се извозват към общинските площадки с определен график
		Да се закупят 2 броя регионални шредери за строителен и едрогабаритен отпадък, които да се ползват от 3 общини за период от 4 месеца в годината по график
ЦЕЛ: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.		
Отпадъкът да се управлява, оползотворява и обезврежда максимално близко до мястото на генерацията си		За заинтересованите общини да се изгради една общинска площадка на нейната територия за разделно събиране от гражданите на биоотпадъци, строителни отпадъци, претоварване с цел транспортиране към РЦУО Кърджали, съхранение на битови отпадъци и съхранение и натрошаване и класификация на строителни отпадъци
		Да се организират кампании за безвъзмездно събиране на ИУЕЕО и предаването им на лицензирана организация
		Да се сключат договори и поставят съдове за разделно събиране на дрехи и обувки-текстилни отпадъци

		Във всяко средищно село и градски район да се осигурят площадки със съдове за сезонно пролет до есен събиране на биоотпадъци отпадък, които да се извозват към регионално съоръжение за компостирането им
	Да се осигури регионално съоръжение за компостиране на биоотпадъците, генерирани в района	Да се изгради на територията на РЦУО Кърджали компостираща инсталация за биоотпадъци, предвид преобладаващото годишно количество от община Кърджали и възможността за оползотворяване на компоста за рекултивация на клетките на депото
	Да се осигури своевременна отчетност за постигане на нормативните цели по чл. 31, ал. 1, т. 1 и 3 от ЗУО	Включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодна среща преди март месец на всяка година за обединяване на отчетите на общините, свързани с отпадъците и изчисляване на постигнатите общински и регионална цел за подготовка на отпадъците за рециклиране и оползотворяване и на изведените от депо отпадъчни потоци
ЦЕЛ: Постигане на стратегическите цели на поносима за населението цена и по устойчив начин		

Системата за управление на отпадъците да бъде икономически устойчива, като се прилага принципът "Замърсител ят плаща"	На база на подобрената отчетна система да се планира ТБО на база на реалните генерирани отпадъци и разходи за домакинствата, търговците, административните предприятия на база на обслужваните регистрирани и към тях съдове	Да се въведат различни и разпознаваеми съдове за събиране на отпадъци от регистрираните търговски обекти - магазини и ресторанти. Съдовете за събиране да са със ключалки и да имат уникален номер, като фирмите за сметосъбиране да отчитат обслужването по номера на съдовете
		От събраните отчисления по чл. 64 от ЗУО да се формира фонд за финансиране на инициативи за рециклиране на отпадъците, към който може да кандидатстват местни дружества и НПО
		Общинските центрове да позволяват безплатно приемане на определени годишни количества отпадъци, за по-големите от тях да се заплаща такса, с която да се подпомага издръжката им
Да се извършва подобрен контрол и санкции за неправилни действия по отношение на отпадъците		Да се въведе система за видеонаблюдение с нестационарна камера, която да се поставя на случаен принцип и да се мести на местата на нерегламентираните сметища

Отпадъкът да се управлява на базата на реални и коректни данни	Да се използва системата на ЕСГРАОН за регистрация по домакинства, издаване на пластики карти с уникален номер, с които да се регистрира ползването на общинските центрове, предадените им съдове за събиране, заплащането на местните такси	Да се оборудват общинските центрове с автоконтантери, кантарни програми, четци за регистрация на издадените карти
		Да се закупят съдържатели за всяка община, на които да се съхраняват и обобщават данните от всички площадки за събиране и третиране на генерираните в общината отпадъци
Да се работи систематично по отношение на информираността на населението		Общинските площадки да се оборудват с офис контейнер, който да служи и за обучение на учениците и населението на добри практики
Да се увеличава капацитета на служителите, свързани с дейности по		В дейността на регионалното сдружение да се предвиди годишна среща един път с обучение от външни експерти на служителите и обмяна на опит между тях.

управление на отпадъците		
		Представители на общините-членове на регионалното сдружение да утвърждават тръжната документация и участват в комисиите по ЗОП, с които се избират операторите на регионалните съоръжения и цената на третиране на тон.

V. ПОДПРОГРАМИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ С ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ

За да се изпълнят оперативните цели и да се достигнат стратегическите цели на дадена програма, в т.ч. и общинска, трябва да се изпълнят определен набор от дейности. Дейностите за постигане на целите се обособяват в подпрограми. Достигането на всяка стратегическа цел може да се осъществи чрез изпълнението на една или няколко подпрограми.

ЗУО изисква програмите на общините/регионите за управление на отпадъците да се разработват в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Като се имат предвид стратегическите цели и програмите с мерки за тяхното достигане от Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., както и гражданите като ключов фактор сред местните общности за прилагане на йерархията за управлението на отпадъците, се препоръчва общинската/регионалната програма за управление на отпадъците за този период да включва следните стратегически цели и подпрограми за достигане на всяка от тези цели:

Цели и програми

Цел	Програма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на съдържащите се в битовите отпадъци хартия, пластмаса, метал и стъкло Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други	Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на съдържащите се в битовите отпадъци биоотпадъци Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други
--	---

ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ

Дейности/Мерки: Мерки, които влияят непосредствено на възникването на отпадъци:

- Изграждане на площадки повторна употреба: електроуреди; опаковки по видове; домакински и лични предмети и др.;
- Всички общини, които планират да изградят на своята територия общински площадки за безвъзмездно приемане на отпадъци от населението, да предвидят по един служител, който да има минимална техническа компетентност да проверява годността на предадените излезли от употреба вещи, площ за складиране поне за два месеца на годните предадени такива и съвместна работа със социалните отдели на общината, за предаването им за повторно ползване от нуждаещи са хора и организации.
- Да се предвидят два пъти годишно на тези центрове тип „ гаражни разпродажби“, на които срещу минимална цена да се продават предадените им годни за употреба вещи на заинтересовани граждани.
- Сключване на договори за разделно събиране на дрехи и обувки, с което се осигурява и повторна употреба на текстилните отпадъци.

Мерки, които не влияят непосредствено на възникването на отпадъци:

Информационните мерки имат за цел да променят поведението и да подпомогнат информирания избор. Такива мерки са например:

- образователни кампании;
- разяснителна информация, насоки и съвети за прилагане на инструменти за ПОО, основно чрез уеб-сайтове;
- обучителни програми за компетентните органи;

ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Предвид поставените цели на глобално ниво и значителното разхищение на храни в европейските страни, в Директива 2018/851 от 2018 г. за изменение на Рамковата директива за отпадъците от 2008 г., се призовава държавите от ЕС да намалят хранителните отпадъци на всеки етап от веригата на доставки на храни, да наблюдават нивата на хранителните отпадъци и да докладват за постигнатия напредък с цел постигане на целта за намаляване на хранителните отпадъци на територията на целия ЕС с 30 % до 2025 г. и с 50 % до 2030 г. Независимо, че посочените количествени цели не са задължителни, като се вземат предвид екологичните, социалните и икономическите ползи от предотвратяването на хранителните отпадъци, се изисква държавите членки да въведат в своите програми за предотвратяване на отпадъците конкретни мерки за предотвратяване на хранителните отпадъци, включително информационни и образователни кампании, които показват начините за предотвратяване на хранителните отпадъци. Освен това държавите членки трябва да измерват напредъка в намаляването на хранителните отпадъци.

За периода на програмата се предвиждат единствено мерки за информационно популяризиране на намаляването на хранителните отпадъци и съвместни мероприятия с големи търговски вериги и ресторанти, както и организации като „Хранителна банка“ за предоставяне на храни, преди изтичане на срока им на годност на хора в нужда.

ПОДПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ

Тази подпрограма е основната за програмния период. Целите за рециклиране се повишават от 50% на 55% през 2025 година и на 58% през 2028 година. Илюстрирани са необходимите количества за подготовка за рециклиране по общини.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Таблица 14- Прогноза за общото генерирано количество по общини и количеството, което следва да се подготви за рециклиране за изпълнение на нормативните цели

ОБЩО ГОДИШНО КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ				Кол-ва в тона, които да се подготвят за рециклиране за постигане на нормативните цели				ОБЩО RE	Кол-во за изп. На целите	Кол-во за изп. На целите
ОБЩИНА	РАЗСТОЯНИЕ В КМ	ПРЕТОВАРНА СТАНЦИЯ	ОТПАДЪК	хартия и картон	пластмаса	стъкло	метал	Re	2025 г- 55%	2028 г- 58%
	РЕГИОНАЛНО ДЕПО	площ.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	51,33	120,83	81,57	60,16	313,88	172,64	182,05
Джебел	18,7		1832,94	55,88	84,36	55,50	42,95	238,69	131,28	138,44
Ивайловград	101	да	1238,27	31,78	76,22	34,79	27,12	169,92	93,46	98,55
Кирково	38,8	да	4297,49	128,54	208,05	169,68	141,67	647,94	356,37	375,81
Крумовград	45	да	3685,57	92,68	167,24	116,95	100,98	477,84	262,81	277,15
Кърджали	10,5		18363,34	819,16	828,68	572,71	1740,31	3960,85	2178,47	2297,29
Момчилград	12,3		3429,34	66,59	143,23	91,85	117,25	418,92	230,41	242,97
Черноочене	25,6		1616,55	104,27	123,34	64,34	75,49	367,44	202,09	213,12
За Региона	23,51		36930,89	1350,23	1751,96	1187,38	2305,93	6595,49	3627,52	3825,38

Основният подход ще бъде създаване на икономически интерес у генераторите на битови отпадъци да събират разделно и предават разделно рециклируемите хартия и картон, пластмаси, стъкло и метал.

Мерките и дейностите са регионални /на територията на РЦУО Кърджали/ и локални / на територията на всяка една от общините-членки на РСУО Кърджали/. Мерките са организационни и инвестиционни.

Предвиждат се следните мерки:

Мярка 1: За търговските обекти - магазини и заведения за обществено хранене да се въведат отделни разпознаваеми съдове за сметосъбиране с ключове и да се заплаща услугата на съд и брой вдигания. В същото време общините да въведат дни и курсове за безплатно събиране на предварително събрани и оставени от търговските обекти хартия и картон, пластмаса, стъкло.

Очаква се, че търговските обекти ще имат мотивация да предават в тези безплатни курсове рециклируемите отпадъци, което ще намали количеството смесен битов отпадък в техните заключени съдове, за които ще плащат на вдигане и средно тегло на съд.

Мярка 1 е организационна и локална, но тя има и инвестиционен характер.

За всяка община, която я въведе ще има нужда да закупи различни по цвят и обем съдове за отпадъци, снабдени с ключове и да ги раздаде на всеки един регистриран в общината търговски обект. Бюджетът ще зависи от броя търговски обекти и вида на избрания съд за отпадъци.

Мярка 2: Да се разположат в максимална близост до административните и търговски обекти контейнери със съдове за разделно събиране на хартия и пластмаса, със собствено ел. захранване от фотоволтаици, батерия и видеокамера

Мярка 2 е инвестиционна и локална. Необходимо е да се определят подходящи площадки с твърда настилка в централната част на всяка една община, в близост до административни сгради, заведения за обществено хранене и магазини. Те са най-големите генератори на хартия, пластмасови отпадъци и стъклени бутилки в общината и

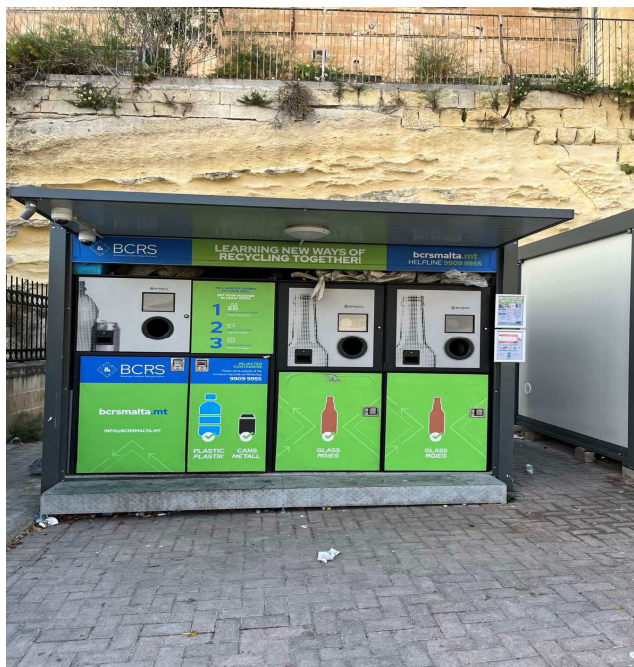
е важно да се приучат отговорните им служители в края на всеки работен ден да отнасят тези отпадъци в мобилните центрове.

Предвиждат се за всяка община- членка, като за общините Ардино, Джебел, Ивайловград, Крумовград, Черноочене и Момчилград по 1 брой, а за община Кирково и Кърджали - по 3 броя, Общо :12 броя.

Бюджет: Съгласно оферта. Прогнозна стойност от 12 броя по 20 хил лв/брой общо 240 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 240 хил лв, за монтаж общо 240 хил лв, обща индикативна стойност - 720 хил лв.

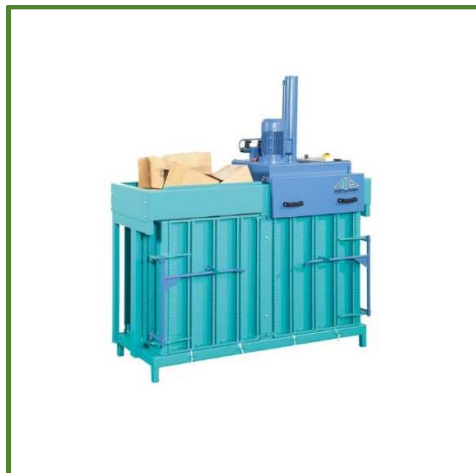
Общината следва да осигури обслужване на тези контейнери - преглед и изпразване на пълните съдове.

Мярка 3: Закупуване и монтаж на 12 броя вендинг машини за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания

Предвижда се разполагане на такива машини в общинските центрове, във всяка една от общините, на площадка в максимална близост до общинския център.

Ще се предават PET бутилки и алуминиеви кенчета. Машините ще издават хартиени ваучери на предварително обявена стойност за всяка бутилка и кенче, които населението ще може да ползва при заплащането на общинските такси и данъци. Общината ще трябва да обслужва изпразването на напълнените машини. За спестяване на място за съхранение, се предвижда и закупуване на по една балираща машина за всяка една община.

Предвидено е закупуване и монтаж на 12 броя вендинг машини, целите и машините са изчислени съобразно очакваната генерация на отпадъци в общинските центрове, илюстрирани от таблицата по-долу:

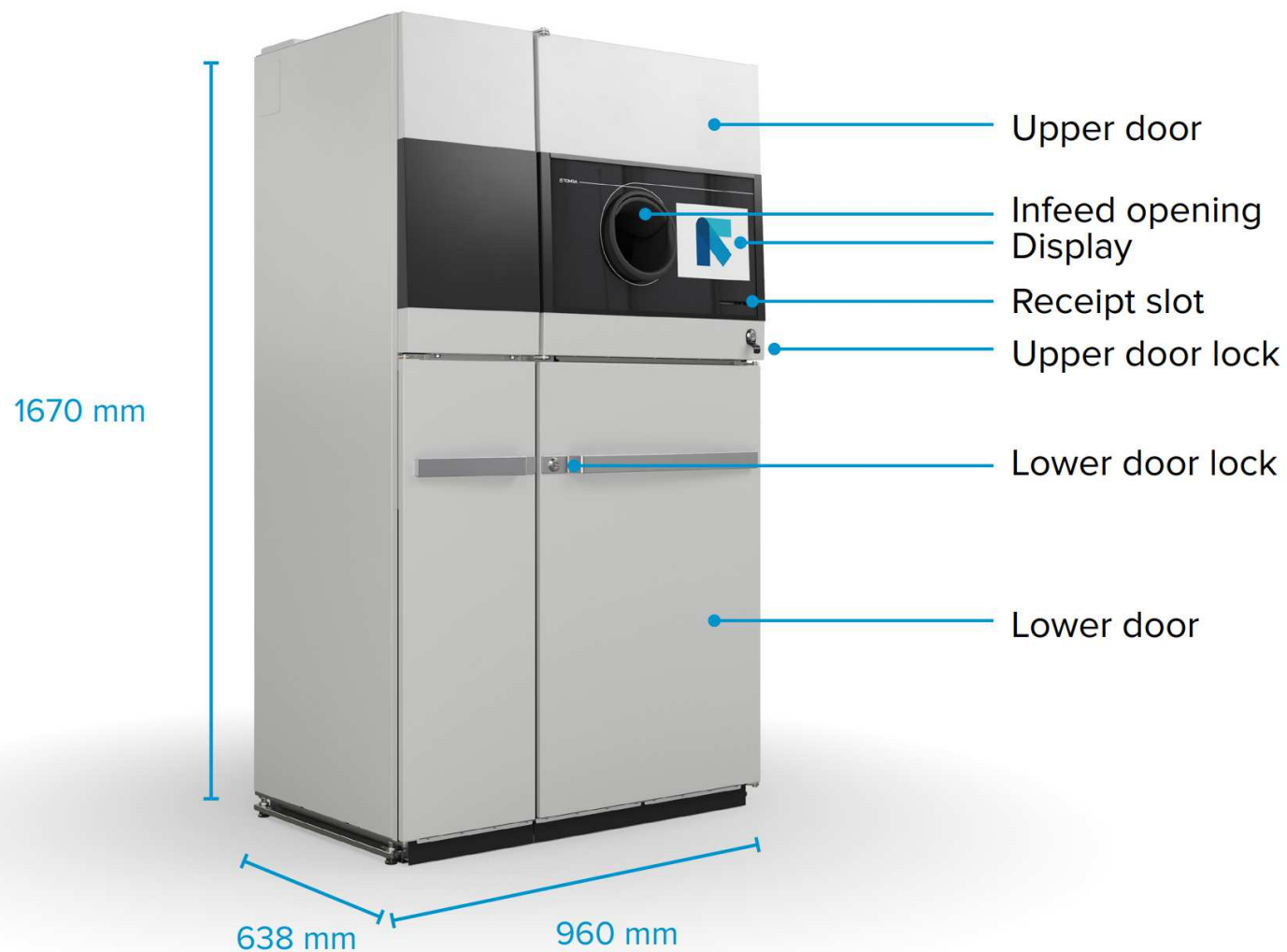
Мярка 3 е инвестиционна и локална. Очакваният бюджет е прогнозна стойност от 35 хил лв/ брой или 420000 лв. за 12 броя вендинг машини , 8 броя балиращи машини за 400 хил лв и общо 120 хил лв. разходи за монтаж.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

		Брой машини	Данни морфология					ТАРГЕТ											
			Генериран отпадък РЕ годишно ОБЩО	Генериран РЕТ годишно	Генериран ALU годишно	Генериран 2 фракции годишно	Генериран 2 фракции Дневно	Събран РЕТ дневно	Събран РЕТ дневно	Събран РЕТ годишно		Събран ALU годишно		Събран 2 фракции годишно	в бр. РЕТ бутылки на ден	в бр. кенове на ден	бр. РЕТ на машина	бр. кенове на машина	Машина
			тона	тона	тона	тона	KG	KG	KG	KG	%	KG	%	KG	pcs	pcs			
Кърджали	43200	4	10800	389,9	97,5	487,4	1335	160	40	58400	15%	14600	15%	73000	6400	2500	1600	625	T70 trisort
Момчилград	7737	2	1934,25	64,6	16,2	132,59	363	80	20	29200	45%	7300	45%	36500	3200	1250	1600	625	T70 trisort
Крумовград	5316	1	903,72	32,8	8,2	69,68	191	40	10	14600	45%	3650	45%	18250	1600	625	1600	625	T70 trisort
Ардино	4002	1	680,34	26,7	6,7	51,31	141	35	8	12775	48%	2920	44%	15695	1400	500	1400	500	T70 trisort
Ивайловград	3647	1	619,99	22,8	5,7	47,31	130	30	7	10950	48%	2555	45%	13505	1200	438	1200	438	T70 trisort
Джебел	3132	1	532,44	26,2	6,6	47,74	131	35	8	12775	49%	2920	44%	15695	1400	500	1400	500	M1
Кирково	1000	1	170	38,7	9,7	55,12	151	40	12	14600	38%	4380	45%	18980	1600	750	1600	750	M1
Черноочене	1000	1	250	10	2,5	20,99	58	15	5	5475	55%	1825	73%	7300	600	313	600	313	M1

Мярка 4: Закупуване на прес контейнер за събиране на опаковки от пазарните и търговските райони в общинските центрове

Тази мярка е включена по заявка от община Черноочене, но може да се приложи в пазарните и търговски територии на всяка една от регионалните общини.

Целта е тези контейнери да се запълват с картони от опаковки в пазарните дни. Обслужването е чрез контейнеровоз с кран, с какъвто следва да разполага всяка една регионална община. Той е универсална машина и ще обслужва и контейнерите за разделно събиране на строителните и биоотпадъците, описани по-долу.

Прогнозната стойност е 8 пресконтейнера по 20 хил лева- 160 хил лева.

Мярка 5: Изграждане на регионална инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, генериран от общините- членки на РСУО Кърджали

Мярка 5 е регионална. Тя отразява факта, че най-голямото количество отпадък се генерира в Община Кърджали и следва да поеме смесения битов отпадък от там и останалия след разделното събиране смесен битов отпадък на всички други общини- членки. Индикативният ѝ капацитет е 30 хил тона/годишно. Прогнозната ѝ стойност е 3 млн. лева.

**ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ОТ
РАЗРУШАВАНЕ НА СГРАДИ**

Мярка 6: Организиране на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на гражданите

Мярката е локална, тоест ще се прилага за всяка една община-членка на РСУО.

Целта е да се ползват 4 куб контейнери със син цвят за събиране на строителните отпадъци от ремонти на гражданите, поставени на средищни места и събирани разделно при напълване или по заявка. Същите съдове, боядисани в зелено може да се ползват сезонно на същите средищни места за събиране на градинските и биоотпадъците през пролетта и есента. Те може да се обслужват от 1 контейнеровоз с кран.

Прогнозната стойност ще зависи от броя необходими съдове за всяка една община. Прогнозната стойност на 8 контейнеровоза с кран по 250 хил лева - 2 млн лева.

Мярка 7: Закупуване на 3 броя универсални шредери за шредериране на строителен и едрогабаритен отпадък от населението, които да се ползват от по 3 общини, за по 4 месеца всяка по график

На територията на регион Кърджали няма фирма, за която да е издаден разрешителен документ за третиране на строителни отпадъци от група 17. Това налага събраните разделно строителни отпадъци да се третират от общините. За общините Ардино, Момчилград и Крумовград се очаква и допълнителен поток строителни отпадъци от разрушаване на върнати бивши военни имоти със сгради.

Мярката предвижда генерираните строителни отпадъци от разрушаване на сгради, ремонти и строежи, както и едрогабаритните отпадъци от населението - шкафове, дивани, матраци, фотьойли, кресла, столове, маси, излезли от употреба електронно и електрическо оборудване да се складира на определена площадка и са се шредерират, като отделеният метал може да се предава възмездно, натрошената дървесина от мебелите също да се продава на производителите на мебели, а натрошената инертна фракция да се оползотворява за пътищата най-ниска категория.

Таблица 15 -Прогноза на количеството от строителни отпадъци и количеството, което следва да се подготви за рециклиране за изпълнение на нормативните цели

ОБЩО ГОДИШНО КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ				Кол-ва в тона строителни отпадъци за оползотворяване постигане на нормативните цели		ОБЩО СТРОИТЕ ЛНИ	Кол-во за изпълнение е на целите
ОБЩИНА	РАЗСТО ЯНИЕ В КМ	ПРЕТ ОВАР НА СТАН ЦИЯ	ОТПАДЪ К	ситна фракция	едра фракция	ОБЩО СТРОИТЕ ЛНИ	2025,2028 г- 70%
	РЕГИО НАЛНО ДЕПО	площ.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	1126,08	165,45	7745,78	5422,05
Джебел	18,7		1832,94	812,35	132,80	945,15	661,60
Ивайловгра д	101	да	1238,27	459,49	89,29	548,78	384,15
Кирково	38,8	да	4297,49	1581,09	392,23	1973,32	1381,33
Крумовград	45	да	3685,57	1428,78	265,33	4694,10	3285,87
Кърджали	10,5		18363,34	6156,64	1031,71	7188,36	5031,85
Момчилград	12,3		3429,34	1300,32	244,74	4545,06	3181,54
Черноочене	25,6		1616,55	449,72	135,14	584,87	409,41
За Региона	23,51		36930,89	13314,47	2456,70	28225,42	19757,79

Мярка 7 е регионална. За очакваното годишно количество от около 30 хил тона, е разумно да се закупят 3 броя регионални шредери за строителен и едрогабаритен отпадък, всеки един от които да се ползва от 2 или 3 общини за период от 4 месеца в годината по график. Възможно е ползване на един шредер от общините Джебел, Кирково и Момчилград, втори шредер от община

Крумовград и Ивайловград и трети шредер от общините Кърджали, Черноочене и Ардино. Необходимо е да се предвидят булдозер за натоварване и гондола за извозване на строителните отпадъци към всеки един закупен шредер.

**ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МРО**

Мярка 8: Изграждане на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, и други разделно събрани отпадъци във всички населени места с население по-голямо от 10 000 жители на регионално ниво

Мярка 8 е локална. Предвижда се да има площадка, на която гражданите безвъзмездно да предават всички масово разпространени отпадъци, които не могат да се събират от общинската система за сметосъбиране - излезли от употреба електронни и електрически уреди, негодни за употреба батерии, както и текстилни отпадъци, строителни и зелени отпадъци.

Изграждането на такива общински площадки нормативно е задължително само за град Кърджали, където вече има изградени 2 Мярката предвижда модернизирването им и изграждането на още 2 такива общински площадки в рамките на града.

Разумно е интегрирането на такава площадка към претоварната станция на община Крумовград и Кирково. За община Ардино е добре да се процедира на друга площадка, предвид малката площ на претоварната им станция. Община Ивайловград ползва

площадка на лицензирана организация от член 35 от ЗУО и следва да прецени дали да изгради такава.

Мярка 9: Организиране на кампании за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. ИУЕЕО и отпадъци от опаковки. Създаване на страница в социалните мрежи, където се популяризират всички резултати.

Мярката се практикува много успешно от община Ивайловград. Тя е локална, тоест предлага се за всяка една община. Предложението е да се организират кампании общински за събиране на пластмасови бутилки и капачки, като средства се ползват за подпомагане на болни хора или деца или други обществено значими прояви.

Резултатите от община Ивайловград показват ,че тази мярка ангажира обществеността в много по-голяма степен от всички други.

Страницата в социалните мрежи може да се поддържа от служители на общинска администрация или НПО с партньорство за новини от общината.

**ПОДПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОПАКОВКИТЕ И ОТПАДЪЦИТЕ
ОТ ОПАКОВКИ**

Предвижда се създаването на примерни договори с организациите за оползотворяване на отпадъци от опаковки с клаузи за изпращането на отчети за количествата подготвени за рециклиране за всяка община.

Мерки 2,3,4,8 и Мярка 9 също предвиждат и приемане на отпадъци от опаковки.

**ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА И РИСКА ОТ
ДЕПОНИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ДРУГИ**

Мярка 10: Организиране във всяка община на система за сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци

Тази мярка е част от Мярка 6. Целта е да се ползват 4 куб контейнери със син цвят за събиране на строителните отпадъци от ремонти на гражданите, поставени на средищни места и събирани разделно при напълване или по заявка. Същите съдове, боядисани в зелено може да се ползват сезонно на същите средищни места за събиране на градинските и биоотпадъците през пролетта и есента. Те може да се обслужват от 1 транспортно средство например контейнеровоз с кран. Така двете системи се интегрират и оптимизират разходите за събиране и поддръжка.

В случай, че се изберат други съдове за разделно събиране на биоразградимите отпадъци, то следва да се избере подходящо за тях транспортно средство за транспортирането им до инсталациите за тяхното третиране.

Мярка 11: Изграждане на регионална инсталация за компостиране на биоотпадъци, генерирани от общините- членки на РСУО Кърджали

В таблицата по-долу са представени прогнозите за генерираните биоотпадъци по общини и общо за региона. Предвид, че

- само община Кърджали и отчасти Ивайловград не са изпълнили целите за намаляване на количествата биоразградими отпадъци и че
- на територията на РЦУО Кърджали съществува сигурна пазарно ползване на компоста за рекултивация на клетките на депото,

мярката предвижда изграждане на регионална инсталация за компостиране на разделно събраните биоотпадъци. Прогнозният ѝ капацитет е 12000 тона/годишно. Бюджетът ѝ ще зависи от изготвения проект, прогнозната стойност е 3 млн. лв.

Таблица 16 -Прогноза на количеството от биоотпадъци и количеството, което следва да се подготви за рециклиране за изпълнение на нормативните цели

ОБЩО ГОДИШНО КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ				Кол-ва в тона биоразградими отпадъци за оползотворяване постигане на нормативните цели			ОБЩО БИОГРАЗ ГРАДИМИ	Кол-во за изпълнени е на целите
ОБЩИНА	РАЗСТО ЯНИЕ В КМ	ПРЕТ ОВАР НА СТАН ЦИЯ	ОТПАДЪ К	градинс ки	дървесн и	хранител ни	ОБЩО БИОГРАЗ ГРАДИМИ	2025,2028 г- 65%
	РЕГИО НАЛНО ДЕПО	пл.ощ.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	404,13	26,46	297,87	728,46	473,50
Джебел	18,7		1832,94	272,76	37,69	225,19	535,64	348,17
Ивайловгра д	101	да	1238,27	253,05	21,20	171,85	446,10	289,97
Кирково	38,8	да	4297,49	767,55	66,99	587,14	1421,69	924,10
Крумовград	45	да	3685,57	747,05	57,90	494,56	1299,50	844,68
Кърджали	10,5		18363,34	3786,58	239,67	2293,87	6320,12	4108,08
Момчилград	12,3		3429,34	780,82	41,40	462,51	1284,73	835,08
Черноочене	25,6		1616,55	312,32	27,64	200,78	540,74	351,48
За Региона	23,51		36930,89	7324,26	518,96	4733,76	12576,99	8175,04

Предвид отдалечеността на община Ардино и на община Ивайловград от регионалното съоръжение за третиране на отпадъци, след изготвяне на прединвестиционно проучване и възможно за двете общини да предвидят собствени съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци, генерирани на тяхната територия, вкл. при желание и положително обосновка и тези от най-близките им съседни общини. В такъв случай капацитета на регионалното съоръжение за компостиране на отпадъци ще се преизчисли.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Изпълнението на плана за действие е разписан на две нива: • РЕГИОНАЛНО НИВО;
ОБЩИНСКО НИВО;

Всяка от мерките, която трябва да изпълняват общините част от РСУО КЪРДЖАЛИ е представена в табличен вид (на ниво община и общо за РСУО). Към всяка една мярка надлежно е разписана следната придружаваща информация:

- Кратко описание на мярката;
- Вид на мярката (административна/ финансова/ експертна)
- Срок за изпълнение;
- Съответствие с нормативните изисквания, съгласно ЗУО;
- Източник на финансиране;
- Необходим финансов ресурс;
- Индикатор за изпълнение на мярката;
- Отговорен орган за прилагане на мярката;

Мерките(дейностите) са разделени на организационни, административно-експертни и инвестиционни мерки.

РЕГИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА РСУО КЪРДЖАЛИ

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	РСУО Кърджали
2	Даване на съгласие и определяне на цените за ползване на регионалните съоръжения за общините-членки и в случаите, когато регионалната система за управление на отпадъците се ползва от общини извън регионалното сдружение или от други ползватели	Административна и експертна (изпълнява се едновременно с т.3)	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.26 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
3	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.26 от ЗУО	Н.п.	Н.п.	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

4	Изграждане на следваща клетка 4 и довеждаща инфраструктура на РЦУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021-2027 г. (приложение №9) Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, прогнозна стойност - 3 мил. лв.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
5	Закриване и рекултивация на клетка №1 на РЦУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, прогнозна стойност 1 млн.лв	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
6	Изграждане на регионална инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, генериран от общините-членки на РСУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. (приложение №6) и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно проект с индикативен бюджет от 3 мил. лв.	Изграждане на регионална инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, генериран от общините-членки на РСУО Кърджали	Кметове от РСУО Кърджали
7	Изграждане на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, и други разделно събрани отпадъци във всички населени места с население по-голямо от 10 000 жители на регионално ниво	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв/площадка	Изградена площадка	Кметове от РСУО Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

8	Закупуване на 12 броя вендинг машини за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 35 хил лв/ брой или 420000 лв за 12 броя вендинг машини , 8 броя балиращи машини за 400 хил лв и общо 120 хил лв разходи за монтаж	Закупени и монтирани 12 броя вендинг машини	Кметове от РСУО Кърджали
9	Закупуване на 12 броя контейнери за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 12 броя мобилни пресконтейнери за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 12 броя по 20 хил лв/брой общо 240 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 240 хил лв, за монтаж общо 240 хил лв, обща индикативна стойност - 720 хил лв	Закупени и монтирани 12 броя контейнери	Кметове от РСУО Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

10	Организиране във всяка община на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност на 2 млн.лв за 8 броя контейнеровози и 1 млн лв за 200 броя съдове	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
11	Закупуване на 3 броя универсални шредери за шредериране на строителен и едрогабаритен отпадък от населението, които да се ползват от по 3 общини, за по 4 месеца всяка по график	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта, при прогнозна стойност -1,2 млн лева за 3 броя шредери, 1 млн лева за 3 броя челни товариачи и 750 хил лв за 3 броя 4 осни гондоли	Закупени шредери и обслужващи ги челни товариач и гондола	Кметове от РСУО Кърджали
12	Изграждане на регионална инсталация или инсталации за компостиране на биоотпадъци, генерирани от общините- членки на РСУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. (приложение №6) и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно проект с индикативен бюджет от 3 мил. лв.	Изграждане на регионална инсталация за компостиране на биоотпадъци, генерирани от общините- членки на РСУО Кърджали	Кметове от РСУО Кърджали
13	Изготвяне и приемане на Регионална програма за управление на отпадъците за следващия програмен период	Административна и експертна	След изтичане срока на РПУО 2021- 2028 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

14	Закупуване на компютърни конфигурации за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
15	Организиране на ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кметове от РСУО Кърджали
16	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови отпадъци и подпомагане на хора в нужда.	Административна експертна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампании и 10 бр. кампании - 50 хил. лв.	Брой информационни събития	Кметове от РСУО Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
2	Даване на съгласие и определяне на цените за ползване на регионалните съоръжения за общините-членки и в случаите, когато регионалната система за управление на отпадъците се ползва от общини извън регионалното сдружение или от други ползватели	Административна и експертна (изпълнява се едновременно с т.3)	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.26 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

3	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Чл.26 от ЗУО	Н.п.	Н.п.	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
4	Изграждане на следваща клетка 4 и довеждаща инфраструктура на РЦУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021-2027 г. (приложение №9) Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, прогнозна стойност - 3 мил. лв.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
5	Закриване и рекултивация на клетка №1 на РЦУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, прогнозна стойност 1 млн.лв	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
6	Изграждане на регионална инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, генериран от общините-членки на РСУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. (приложение №6) и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно проект с индикативен бюджет от 3 мил. лв.	Изграждане на регионална инсталация за сепариране на смесен битов отпадък, генериран от общините-членки на РСУО Кърджали	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

7	Изграждане на 2 броя площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, и други разделно събрани отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв/площадка	Изградена площадка	Кмет
8	Закупуване на 4 броя вендинг машини за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 35 хил лв/ брой или 140000 лв за 4броя вендинг машини , 1 броя балираща машина за 50 хил лв и общо 60 хил лв разходи за монтаж	Закупени и монтирани 12 броя вендинг машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

9	Закупуване на 4 броя контейнери за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 4 броя мобилни пресконтейнери за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност за 4 броя по 20 хил лв/брой общо 80 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 80 хил лв, за монтаж общо 80 хил лв, обща индикативна стойност - 240 хил лв.	Закупени и монтирани 12 броя контейнери	Кмет
10	Организиране в града на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност на 250 хил.лв за 1 брой контейнеровози и 5000 лв/съд	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

11	Закупуване на 3 броя универсални шредери за строителен и едрогабаритен отпадък от населението, които да се ползват от по 3 общини, за по 4 месеца всяка по график	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта, при прогнозна стойност -1,2 млн лева за 3 броя шредери, 1 млн лева за 3 броя челни товариачи и 750 хил лв за 3 броя 4 осни гондоли	Закупени шредери и обслужващи ги челни товариач и гондола	Кмет
12	Изграждане на регионална инсталация за компостиране на биоотпадъци, генерирани от общините- членки на РСУО Кърджали	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. (приложение №6) и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно проект с индикативен бюджет от 3 мил. лв.	Изграждане на регионална инсталация за компостиране на биоотпадъци, генерирани от общините-членки на РСУО Кърджали	Кмет
13	Изготвяне и приемане на Регионална програма за управление на отпадъците за следващия програмен период	Административна и експертна	След изтичане срока на РПУО 2021- 2028 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

14	Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на общината за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
15	Организиране на ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
16	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови	Административна експертна	Постоянен до приключване на правното и фактическото основание за съществуване на сдружението	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания и 10 бр. кампании - 50 хил. лв.	Брой информационни събития	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

отпадъци и
подпомагане на
хора в нужда,
направа на
страница във
fesebook, медийни
кампании

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА АРДИНО

Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата - процедиране на отделна площадка в Ардино	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
Организиране във всяка община на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
Процедиране на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението - в кв Любовната чешма и с. Еньовче. Проучване на изпълнимостта и решение за изграждане на собствена инсталация за третиране на биоразградимите отпадъци.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОБС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОБС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook и информационни кампании по медиите	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДЖЕБЕЛ

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
2	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
3	Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

4	Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
5	Организиране общината на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
6	Процедиране на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението - от фирмата, с която имат сключен договор	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	съгласно оферта от фирмата	Взето решение от общинския съвет	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

7	Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
8	Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
9	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

и информационни
кампании по медиите

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
2	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
3	Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

4	Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
5	Организиране в общината на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци. Проучване на изпълнимостта от инсталации за третиране на събраните разделно строителни и биоразградими отпадъци.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
6	Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

	оползотворяване на територията ѝ							
7	Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
8	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook и информационни кампании по медиите	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КИРКОВО

Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
Организиране във всяка община на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
Процедиране на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОБС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook и информационни кампании по медиите	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КРУМОВГРАД

Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата - на площадката на претоварната станция, спряна сега с акт 10	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
Организиране във всяка община на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
Процедирание на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението - - процедурание на отделна площадка за строителни отпадъци в определения от общината вече имот	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОБС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОБС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook и информационни кампании по медиите	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
2	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
3	Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата - на срещу старото общинско депо	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

4	Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
5	Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
6	Организиране в общината на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

7	Процедирание на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението - на площадката срещу старото общинско депо	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно проект, при единична прогнозна стойност - 1 млн лв	Изградена площадка	Кмет
8	Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
9	Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

10	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook и информационни кампании по медиите	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет
----	---	---------------------------	-----------	---	--------------------	--	----------------------------	------

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ЧЕРНООЧЕНЕ

№	Дейност (мярка)	Вид на мярката	Срок за изпълнение	Съответствие с нормативните изисквания	Източник на финансиране	Необходим финансов ресурс (хил. лв)	Индикатор за изпълнение	Отговорен за изпълнението
1	Участие в Регионално сдружение за управление на отпадъците в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО	Организационна	Постоянен	Чл.24, ал. 2 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Участие в Регионално сдружение, съгласно ЗУО	Кмет
2	Осъществяване на контрол на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и избраните оператори	Административна и експертна	Постоянен	Чл.26 от ЗУО	неприложимо	неприложимо	Приет годишен отчет пред общото събрание на сдружението	Кмет
3	Закупуване на 1 брой вендинг машина за разделно приемане от гражданите на ПЕТ бутилки, стъклени бутилки и алуминиеви кенчета срещу ваучер, който се приема за общински плащания и 1 балираща машина	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства, ПУДООС, ОПОС 2021 - 2027 г.	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 100 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

4	Закупуване на 1 контейнер за разделно приемане от административните сгради на хартия и картон и 1 брой пресконтейнер за търговските пазарни площи.	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 1 брой по 20 хил лв, за система за видеонаблюдение общо 10хил лв, за монтаж общо 20 хил лв, обща индикативна стойност - 50 хил лв	Закупени и монтирани машини	Кмет
5	Организиране общината на система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонти на населението и сезонно разделно събиране на генерираните зелени отпадъци	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	Съгласно оферта при прогнозна стойност от 250 хил лв за 1 брой контейнеровози и 5000лв/1 съд	Взето решение от общинския съвет	Кмет
6	Процедирание на площадка за съхранение и шредирание на строителни и едрогабаритни отпадъци от населението - от фирмата, с която имат сключен договор	Административна, Експертна и инвестиционна	До 2027 г.	НПУО 2021 - 2027 г. и Решение на общото събрание на сдружението	отчисления по чл. 64 и други източници на финансиране	съгласно оферта от фирмата	Взето решение от общинския съвет	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

7	Закупуване на компютърна конфигурация за служителите на всяка една община за водене на отчетност за количествата отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване на територията ѝ	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
8	Участие в ежегодно годишно обучение на служителите на общините-членки, извършващи дейности свързани с управлението на отпадъците от външни експерти и годишна среща за обмяна на опит.	Административна и експертна	До 2027 г.	Чл.52, ал. 6 от ЗУО	Собствени средства, ОПОС, ПУДООС, други проекти	Съгласно взето решение на общото събрание на РСУО и решение на ОбС.	Взето решение на общото събрание на сдружението	Кмет
9	Информирание на обществеността относно съоръженията за дейности с отпадъци, тяхното въздействие върху околната среда и начините за ползването им, Организиране на кампании за събиране на пластмасови бутилки и капачки и подпомагане на хора в нужда, направа на страница във facebook	Административна експертна	Постоянен	Решение на общото събрание на сдружението	Собствени средства	При единична цена от 5 хил. лв на кампания	Брой информационни събития	Кмет

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

и информационни
кампании по медиите

VII. *КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ*

Общинската/регионалната програма за управление на отпадъците е също елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината, региона и страната, поради което в този раздел се представя взаимовръзката на тази програма с други програмни документи и необходимостта от координацията и съвместяването им с цел постигане на синергичен ефект от изпълнението им. Свързаните пряко или косвено програмни документи на регионално и общинско ниво са:

- областна стратегия за развитие;
- общински план за развитие;
- програми в областта на опазване на околната среда;
- планове за политики по изменение на климата.

Целите и мерките, предвидени в регионалната програма за управление на отпадъците допринасят за постигане на националните и регионалните цели за развитие, както и целите на Националния план за управление на отпадъците НПУО 2021-2027 година.

Националната програма за развитие на БЪЛГАРИЯ 2030 (детайлизирана стратегия) е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всеки сектор на държавното управление, включително техните териториални измерения.

Ангажиментът за разработване на национален стратегически документ за развитие на страната в средно- и дългосрочен период е залегнал в програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017 – 2021 г., приета с Решение №447 на Министерски съвет от 2017 г. При изготвянето на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е отделено специално внимание на Програмата за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН) „Да преобразим света“ и на включените в нея 17 глобални цели за устойчиво развитие. Програмата и Целите са разгледани като рамка на националните политики за развитие, а самата Национална програма за развитие България 2030 – като отговора на правителството за изпълнението им.

Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 стъпва на нарочен Анализ на социално-икономическото развитие на страната след присъединяването ѝ към

Европейския съюз, целящ да идентифицира ключовите проблемни области и пропуски в политиките за развитие на страна, обсъден със социално-икономическите партньори в рамките на Икономическия и социален съвет и Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Тази детайлизирана версия на Националната програма за развитие: България 2030 стъпва върху визията, целите и приоритети за социално-икономическо развитие на България в периода 2021-2030 г., одобрени с Решение на Министерски съвет №33 от 20.01.2020 г. В документа подробно са разписани областите на въздействие, които ще бъдат обект на целенасочени интервенции до 2030 г., подредени по приоритети (13 приоритета) и подприоритети и съпътствани от индикатори за резултат, индикативен финансов ресурс, източници за финансиране и съотносими цели за развитие на ООН.

КООРДИНАЦИЯ С ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО НИВО

Кореспондиращият документ е Областната стратегия за развитие на област Кърджали 2014-2020 година, в частта си Възможности за интегриране на глобални екологични цели в местното развитие.

VIII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РЕГИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

В Закона за управление на отпадъците са поставени следните най-общи изисквания по отношение на наблюдението, отчета и контрола на изпълнението на регионалната програма за управление на отпадъците:

1. програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия
2. кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

Предвижда се включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодна среща в периода март- май месец на всяка година за:

- обединяване на отчетите на общините, свързани с отпадъците и изчисляване на постигнатите общински и регионална цел за подготовка на отпадъците за рециклиране и оползотворяване и на изведените от депо отпадъчни потоци

- отчитане от страна на всяка община на хода на изпълнение на предвидените в плана за действие мерки и изводите за причините за евентуалното му забавяне или неизпълнение.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ